

2020

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer	7
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	7
4) Lokalisering og landskab	8
5) Ammoniak	10
6) Lugt	10
7) Øvrige emissioner og gener	11
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	14
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak	16
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:	17
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	17
1) Foranstaltninger ved ophør	17
2) BAT energi, vand, management m.v.	17
3) Ikke-teknisk resumé af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger	19
4) Miljøledelse	19
D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	20
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	23
VILKÅR	24
HØRINGER	29
KLAGEVEJLEDNING	30
BILAG	31

INDLEDNING

Klaus Refslund Hansen har den 20. december 2019 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 216079) med tilhørende bilag.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en § 30 anmeldelse – emissionsorienteret produktionstilpasning fra 2017. På ejendommen er der tilladelse til 6.824 slagtesvin (32 – 113 kg).

Miljøgodkendelse § 16a – 2020

Der ønskes at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion efter de nye regler samt for at få godkendelse til at forlænge de tre eksisterende stalde med 53,06 m. For at have største mulig fleksibilitet søges der om tilladelse til at producere både smågrise og slagtesvin i staldene. Ansøger ønsker som udgangspunkt fortsat at drive ejendommen med slagtesvin, men vil gerne i ekstraordinære situationer, hvor ansøger f.eks. ikke kan komme af med smågrise fra sine andre ejendomme, have mulighed for at indsætte smågrise i staldene.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 11. maj 2020 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

1.325 m² produktionsareal Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; Fulddrænet gulv.

1.596 m² produktionsareal Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv.

Gødningsareal

591 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

En forlængelse af stald 1 på 532 m² produktionsareal (Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv.).

En forlængelse af stald 2 på 532 m² produktionsareal (Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv.).

En forlængelse af stald 3 på 532 m² produktionsareal (Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv.).

Godkendelsen bygger på ansøgning nr. 216079 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:

Per Hendriksen
Miljømedarbejder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 760 af 30-07-2019 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:
Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro
Ejendomsnr.: 5500001229
CVR: 19968294
CHR: 71876

2) Kontaktoplysninger:
Klaus Refslund Hansen
Hjerpstedvej 7, 6280 Højer
Mobil: 21444317
E-mail: petersminde@refslund.net

3) Ejer af ejendom:
Klaus Refslund Hansen

4) Rådgiver:
Landboforening Syd, Anne Lausten Hansen og Ulla Pallesen
Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa
Mobil: 61558262
E-mail: upa@landbosyd.dk

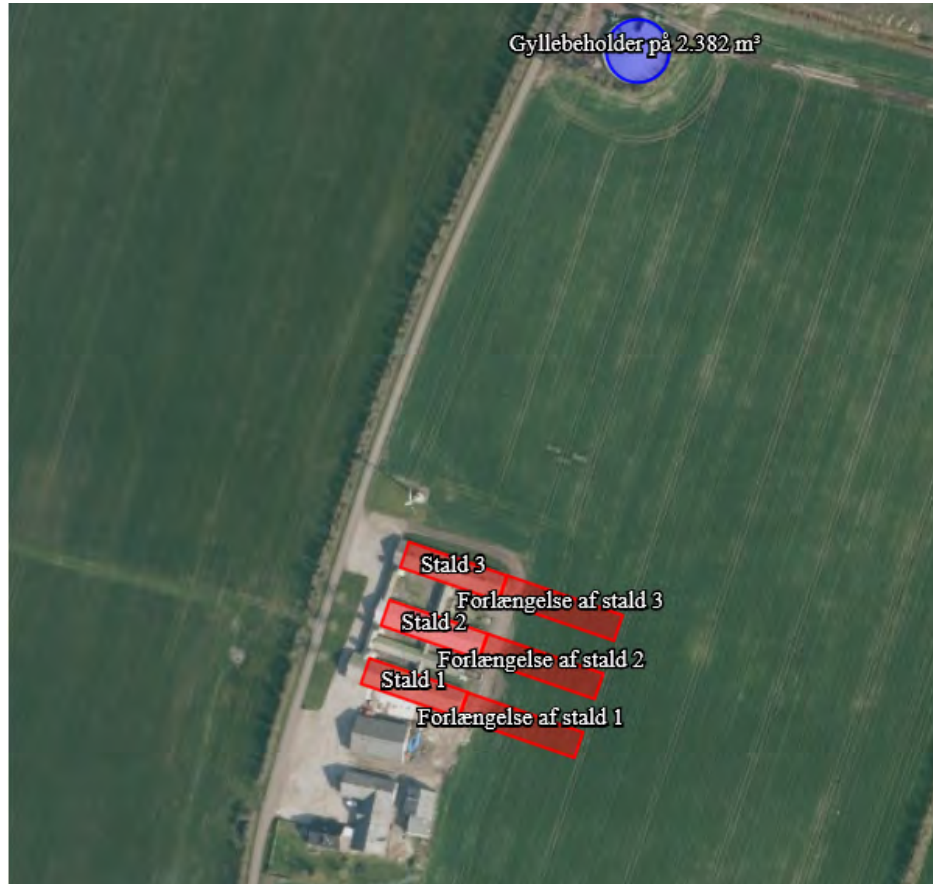
5) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte
Ansøger har endvidere animalsk produktion på ejendommene Hjerpstedvej 7, 6280 Højer (søer og slagtesvin), samt Trøjborgvej 25, 6261 Bredebro (smågrise og polte). Disse to ejendomme er dog ikke teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssigt forbundet med Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro.

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af figur 1 og tabel 1-3.

Figur 1: Placering af stalde og gødningsanlæg

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype
Stald 1	504	443 m ² Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 2	504	443 m ² Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Stald 3	500	439 m ² Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, fulddrænet gulv
Forlængelse af stald 1	591	532 m ² Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv
Forlængelse af stald 2	591	532 m ² Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv
Forlængelse af stald 3	591	532 m ² Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv

Tabel 1 - Staldanlæg i ansøgt drift

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype
Stald 1	504	443 m ² Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)
Stald 2	504	443 m ² Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)
Stald 3	500	439 m ² Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

Tabel 2 - Staldanlæg i nudrift

	Gødningsanlæg	Størrelse	Gødningsareal og gødningstype
A	Gyllebeholder	2.382 m ³	591 m ² flydende husdyrgødning

Tabel 3 - Gødningsanlæg i ansøgt drift

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget har ét opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning. Gyllebeholderen er opført i år 1992 og indgår dermed i alle tre drifter. Der søges ikke om nye opbevaringsanlæg med denne ansøgning, da ansøger har rigelig kapacitet på sine andre ejendomme.

Gyllebeholderen er blevet teltoverdækket omkring år 2002 som et frivilligt tiltag. Der er ikke vilkår om teltoverdækningen på nuværende tidspunkt, men teltoverdækningen bliver i ansøgt drift anvendt som en miljøteknologi for at leve op til BAT.

Udslusning af gylle fra staldene til forbeholderen sker på nuværende tidspunkt ca. en gang i kvartalet og foregår med træk-og-slip. I de nye stalde vil gyllen også blive udsluset med træk-og-slip. Fremadrettet forventet ansøger at der vil blive udsluset ca. hver 2. måned.

Al husdyrgødning afsættes til biogasanlæg. Der bliver modtaget afgasset gylle retur i gyllebeholderen, hvorfra det udbringes på markerne. Gyllen i gyllebeholderen omrøres kun forud for udbringning og udbringes efter de gældende regler. Gyllen udbringes af markbruget med en 25 ton gyllevogn med læsseskran. Fra januar 2020 skal ansøger selv drive markdriften – den har før været bortforpagtet.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for overfladeafstrømning af gylle til vandløbet 13 m nord for gyllebeholderen stilles der vilkår til opsyn med evt. pumpning af gylle til gyllebeholderen. Der stilles også vilkår til at det skal sikres at beholderen kan rumme mængden.

Vi vurderer, at de anvendte udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

Kapacitetsopgørelse

Ansøger oplyser:

Med en forventet fremtidig maksimal produktion på ca. 15.500 slagtesvin (30-113 kg) er den årlige gylleproduktion 8670 m³ (fradrag fra teltoverdækningen på 236 m³). Ud over gylle ledes der også regnvand fra det udendørs ind- og udleveringsareal og fra vaskepladsen til gyllebeholderen. Arealerne er samlet

opmålt til ca. 202 m², hvilket giver en årlig vandmængde på 229 m³ (baseret på en årlig nedbør på 1131,5 mm jf. kort over nedbør på Klimatilpasning.dk, observationsdata 1986-2005). Derudover benyttes der ca. 20 m³ vand på vaskelpladsen.

Kapaciteten på ejendommen er på 2.382 m³ i gyllebeholderen og ca. 1.252 m³ i gyllekanalerne. Derudover opbevares der 2.840 m³ i gylleholdere på ansøgers andre ejendomme.

Opbevaringskapaciteten på ejendommen er ved den forventede fremtidige produktion på 9,0 måneder. Der er fremsendt kapacitetsberegningen i form af et excel-ark. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Tønder Kommune vurderer:

At ejendommen råder over den fornødne kapacitet.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøger oplyser:

Ansøgningen omhandler, udover godkendelse af produktionsarealet i de eksisterende stalde, forlængelse af de tre eksisterende stalde. Staldene forlænges mod sydøst og placeringen af forlængelserne ses på figur 1.

De nye forlængelser af staldene får en længde på 53,06 m og en bredde på 11,72 m. Forlængelserne bliver opført med samme bygningshøjde (5,3 m) og taghældning (25 grader) og i samme farver som de eksisterende stalde. De eksisterende stalde er opført i røde mursten med hvide plader i gavlene og de nye stalde vil blive opført i røde elementer. Tagene på både de eksisterende og nye stalde er naturgrå eternit.

Der vil ikke blive opført nye siloer, andre bygninger eller fortaget andre ændringer på ejendommen i forbindelse med denne ansøgning.

Tønder Kommune vurderer:

Med ansøgers beskrivelse af de nye bygningers placeringer samt redegørelse for produktionsarealer vurderer tønder kommune, at der er redegjort for de bygningsmæssige ændringer og nye bygningers placering. Der er stillet vilkår til staldenes placering og indretning.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøger oplyser:

Ansøger har endvidere animalsk produktion på ejendommene Hjerpstedvej 7, 6280 Højer (søer og slagtesvin) samt Trøjborgvej 25, 6261 Bredebro (smågrise og polte).

Fravænnede smågrise flyttes fra Hjerpstedvej 7 til Trøjborgvej 25, og en del af smågrisene fra Trøjborgvej 25 køres til Trøjborgvej 30. Der sker ingen transport af foder mellem ejendommene. For nuværende flyttes der ikke gylle, men fremadrettet vil noget af gyllen fra Trøjborgvej 30 skulle opbevares i gylleholdere på de andre ejendomme.

På nuværende tidspunkt leverer træpillefyret på Trøjborgvej 25 varme til Trøjborgvej 30 gennem en nedgravet ledning. Fremadrettet vil varmen fra gyllekølingen, der skal etableres i de nye stalde, anvendes på Trøjborgvej 30. Hvis det er varme i overskud fra gyllekølingen vil den ekstra varme anvendes på Trøjborgvej 25 i stedet for træpillefyret.

Tønder Kommune vurderer:

Husdyrbrugene er ikke både teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssigt direkte forbundet, idet hvert husdyrbrug kan drives selvstændigt. Det er således ikke nok til at vurdere samdrift mellem ejendommene, at der er en varmeledning mellem de to ejendomme. Det er heller ikke nok, at der flyttes

dyr mellem ejendommene, eller at gylle opbevares i de andre ejendommers gyllebeholdere. Der er ca. 300 m mellem staldene på Trøjborgvej 30 og 25, samt 2,6 km mellem Trøjborgvej 30 og Hjerpstedvej 7. Forureningen kan godt adskilles mellem ejendommene, og der er derfor ikke tale om samdrift mellem ejendommene.

4) Lokalisering og landskab

Ansøger oplyser:

Husdyrlovens afstandskrav jf. § 6 og 8 er overholdt, på nær afstandskravet på 30 m til naboskel fra den eksisterende gyllebeholder. Da gyllebeholderen blev etableret, var afstandskravet til skel på 15 m. Da der er tale om en eksisterende lovlig etableret gyllebeholder, og der ikke sker forøget forurening fra gyllebeholderen, vurderes det, at der ikke skal ansøges om dispensation fra afstandskravet.

De nye forlængelser af staldene overholder alle afstandskravene.

Tønder Kommune vurderer:

Lokalisering

Der må ifølge husdyrlovens § 6 ikke etableres husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor følgende afstandskrav:

Afstand til naboer og byzone m.v.	Afstandskrav	Afstand / retning
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Visby).	50 m	ca. 2,9 km (SØ)
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Hjerpsted).	50 m	ca. 6,0 km (SV)
Nærmeste nabobeboelse er Trøjborgvej 25 (ejes af ansøger)	50 m	ca. 409 m (SSV)

Tabel 4: Afstand til naboer og byzone mv.

Afstandskravene i § 6 er overholdt.

Der må ifølge husdyrlovens § 7 ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor følgende afstandskrav til særlig ammoniakfølsom natur:

Afstand til ammoniakfølsomme naturtyper	Afstandskrav	Afstand / retning
Kategori 1 (Inden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 4,7 km (Ø)
Kategori 2 (Uden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 2,3 km (NNØ)

Tabel 5: Afstand til kategori 1 og 2 natur

Afstandskravene i § 7 er overholdt.

Der må ifølge husdyrlovens § 8 ikke etableres husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor følgende afstandskrav:

Afstand fra anlæg	Afstandskrav	Afstand / retning
Vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.	25 m	2,6 km (SV)
Vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning	50 m	3,1 km (SØ)
Vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for en afstand af 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m ²	15 m	270 m (N)
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	65 m (V)
Levnedsmiddelvirksomhed	25	➤ 25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	ca. 40 m (SV)
Naboskel	30 m	173 m (S)

Tabel 6: Afstande jf. §8.

Afstandskravene i § 8 er overholdt.

Landskab

Ansøger oplyser:

Byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendommen. De tre eksisterende stalde bliver forlænget med 53,06 m og staldanlægget bliver dermed lidt mere end dobbelt så langt som på nuværende tidspunkt. De nye forlængelser vil blive opført i samme materialer og farver som de eksisterende stalde og bliver dermed tilpasset det eksisterende staldanlæg. Der er taget hensyn til nabo ved placeringen af staldanlægget da der er langt til nærmeste nabo (ca. 400 m til Trøjborgvej 25).

Selvom husdyrbruget ligger i et fladt landskab vurderes det, at ejendommen ikke er særlig synlig i landskabet, da ejendommen kun er synlig, når man kommer kørende ad Trøjborgvej og staldanlægget er delvist afskærmet af levende hegn. Det vurderes derfor at den ansøgte udvidelse af staldanlægget ikke vil have en negativ indvirkning på landskabet.

Tønder Kommune vurderer:

Husdyrbruget ligger i et intensivt dyrket landskab. Området er domineret af store og mellemstore landbrug. Landskabet rummer desuden enkelte andre tekniske anlæg, især vindmøller.

Området er kendetegnet af mange høje spredte hegn langs markskel og af små bevoksninger og skove. Hegnene er typisk placeret efter terrænforholdene og fremstår derfor uden et gennemgående mønster.

Tønder Kommune har undersøgt om nye eller ændrede bygninger ligger indenfor relevante udpegninger, afstandskrav, fredninger m.v. i kommuneplanen, naturbeskyttelsesloven, planloven, museumsloven eller skovloven.

Der stilles fastholdende vilkår om udformningen af det nye byggeri og om vedligeholdelse af læhegnene i markskel øst for anlægget.

Med de stillede vilkår om farver og beplantning vurderer vi sammenfattende, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at det nye byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 4,7 km mod øst.

Beregningen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 2,3 km mod nordnordøst.

Beregningen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 3 natur ligger ca. 829 m mod sydvest.

Beregningen viser at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakfølsom natur er derfor overholdt.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor 1000 m af husdyrbruget ligger der to søer, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Den ene ligger 469 m østsydøst for husdyrbruget og den anden 880 m mod nordøst.

Merdepositionen er beregnet til under 1 kg N/ha/år (0,5 er højeste værdi) så det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til tilstandsændringer i søerne.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgenæfnstanden.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Trøjborgvej 20	0	NY	366,3	293,1	1534,3	Ja
Sejerslevvej 107	0	NY	715,4	643,9	2492,8	Ja
Sejerslevvej 54	0	NY	715,4	643,9	2476	Ja
Visby Ejerlav, Visby	0	NY	923,1	876,9	2633	Ja

Tabel 7: Lugtberegning ansøgning nr. 216079

Beregningen viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:

Under forudsætning af, at vilkår om renholdelse på ejendommen overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj og vibrationer

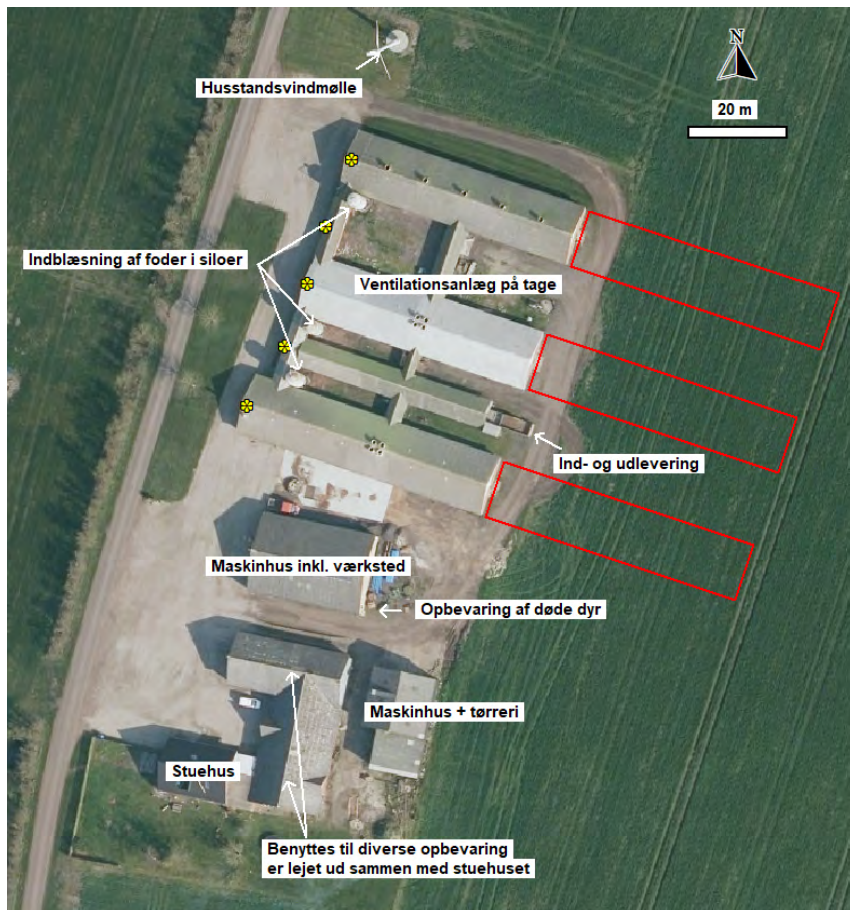
Ansøger oplyser:

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, indblæsning af foder i siloer samt transport af dyr, foder og gylle mv. I værkstedet står en kompressor, der benyttes meget sjældent. Placering af støjkilder ses på kortet i figur 2.

Ventilationsanlæggene i de eksisterende stalde er løbende udskiftet, hvorfor der generelt er tale om nyere og støjsvage ventilatorer. Det er ikke de aller-mindst strømforbrugene typer, idet skift til denne type vil kræve udskiftning af styringsenheder m.v. I de nye stalde vil der blive opsat støvsvage og energibesparende ventilation.

Støjende aktiviteter på ejendommen sker for det meste i dagtimerne, og når det er muligt for lukkede døre. Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Der sker ingen ændringer i støjkilderne fra husdyrbruget med det ansøgte, men der ske en stigning i antallet af transportere (se afsnit om transportere).

Figur 2: Placering af støjkilder og udvendig belysning (gule stjerner) på husdyrbruget. De røde firkanter markerer placeringerne af de nye forlængelser af stalde.

Tønder Kommune vurderer:

Da husdyrbruget ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabobeboelser i landzone uden lokalplaner og uden for samlet bebyggelse, er der ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkilderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt.

Under forudsætning af, at vilkåret om maksimal støjbelastning overholdes, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige støjmæssige hensyn til omgivelserne.

Støv

Ansøger oplyser:

Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Der indkøbes færdigblandet tørfoder, der blæses direkte ind i fodersiloerne, hvorfra det ledes ud i staldene gennem rørsystemer. Der er støvcykloner på fodersiloerne der mindsker evt. støvgener i forbindelse med håndteringen af foder. Der vil ikke blive opsat nye siloer i forbindelse med forlængelsen af staldene. Der er desuden overbrusningsanlæg i de eksisterende stalde og vil også blive etableret i de nye stalde, hvilket er med til at reducere støvemissioner fra staldene. Arealerne ved staldene er desuden befæstede, hvilket også er med til at reducere støvemissioner.

Der sker ingen ændringer i støvkilderne fra husdyrbruget i forbindelse med det ansøgte, men der vil ske en stigning i antallet af udkørsler med gylle (se afsnit om transporter).

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Ansøger oplever ikke problemer med skadedyr. Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Opbevaring af foder sker i fodersiloer indendørs i foderladen, og der fejles op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Der sker ingen fluebekæmpelse, idet der ikke har været behov for det. Bliver det nødvendigt i en periode forventes benyttet et godkendt strømiddel.

Rottebekæmpelse sker via det private firma Nomus. Rotter bekæmpes med rottegift udlagt i kasser.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der stilles vilkår til god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så at skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøger oplyser:

Antallet af tunge transporter fremgår af tabel 8. Der forventes en stigning i antallet af transporter på 80 % på grund af flere kørsler med gylle, foder og ind- og udlevering af dyr.

Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 2 gange dagligt.

Gyllen afhændes som nævnt til biogasanlæg. Biogasanlægget kommer med et læs afgasset biomasse og leverer det i gyllebeholderen, og kører derefter ned til staldanlægget og medtager et læs gylle fra forbeholder, inden der køres retur.

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via de to indkørsler fra Trøjborgvej (se figur 2). Tunge transporter sker typisk i dagtimerne på hverda-

ge. Udkørsel af gylle kan dog ske uden for dette tidsrum, såfremt det pga. vejrforhold er nødvendigt.

Tunge transportere (ind og ud tælles som en transport)	Nudrift Antal/år	Ansøgt drift Antal/år
Indkørsel af foder (lastbil, kapacitet 32 ton)	ca. 52	ca. 104
Levering af smågrise (lastbil, kapacitet ca. 700 stk.)	ca. 12	ca. 24
Afhentning af slagtesvin (lastbil, kapacitet ca. 210 stk.)	ca. 38	ca. 76
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Udkørsel af gylle (gyllevogn, kapacitet 25 ton)	ca. 168	ca. 342
Kørsel til/fra biogasanlæg (lastbil, kapacitet ca. 38 ton)	ca. 110	ca. 225
Afhentning af dagrenovation (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Andet affald (lastbil)	ca. 6	ca. 6
Maksimalt i alt	ca. 490	ca. 881

Tabel 8: Antal tunge transportere til husdyrbruget

Tønder Kommune vurderer:

Da der er relativ god afstand til nærmest nabobeboelse der ikke ejes af ansøger vurderer Tønder Kommune at transportere til og fra ejendommen ikke vil give anledning til gener.

Der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er udvendig belysning langs vest siden af staldgavlene i form af små lamper/spots (se figur 2). Den udendørs belysning er sensorstyret. Der ændres ikke på den udvendige belysningen på ejendommen i forbindelse med det ansøgte projekt. Lyset i staldene er kun tændt i forbindelse med arbejde i staldene, og dette vil også gøre sig gældende i de nye stalde.

Tønder Kommune vurderer:

Udendørs belysning vurderes ikke at genere da der udelukkende er opsat nedadrettet belysning, som kun oplyser det nærmeste område.

Der stilles derfor ingen vilkår.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser:

De største ulykker der kan forekomme på ejendommen, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller olie. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholder er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af ejendommens gylle (se afsnit om kapacitet). Gyllebeholderen er desuden omfattet af 5 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekurvekort ses det, at terrænet omkring gyllebeholderen er meget fladt, så skulle der ske et brud på gyllebeholderen, vil gyllen derfor ikke sprede sig særlig langt. Nærmeste vandløb ligger dog kun ca. 20 m nord for gyllebeholderen. Der er etableret en beholderbarriere, der kan tilbageholde den del af gyllebeholderens volumen, der ligger over terræn. Der er også monteret

*alarm på gyllebeholderen, der sender SMS i tilfælde af fald i gyllestanden i gyllebeholderen, og der er etableret et lukket omfangsdræn.
Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2), og dernæst kontaktes maskinstation for hjælp til at fjerne gyllen.*

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift stilles der vilkår til opbevaring og håndtering af affald, brændstof og eventuelle kemikalier. Der stilles vilkår om at beredskabsplanen skal holdes opdateret, så der sikres en effektiv standsning af og oprydning efter eventuelle uheld. Vi vurderer, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøger oplyser:

Der opbevares på nuværende tidspunkt ikke bekæmpelsesmidler på ejendommen og der er derfor på nuværende tidspunkt ikke et kemirum på ejendommen. Men da ansøger selv skal til at stå for markdriften vil der fremadrettet blive opbevaret bekæmpelsesmidler på ejendommen, og der vil derfor blive etableret et kemirum i det sydøstligste hjørne af maskinhuset.

Hvis der opbevares vaskemidler til staldvask står disse i forrummet til staldene. Det maksimale oplag vil være ca. 10 liter.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om, at kemikalier opbevares indendørs på fast og tæt bund. Der er også stillet vilkår til hvorledes påfyldningen af pesticider skal foregå.

Olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Der er opstillet en 1.800 l fyringsolietank på fast gulv i maskinhuset (oliefyret står i forrummet i forbindelse med staldene). Der er ingen diesololietanke på ejendommen.

I maskinhuset opbevares endvidere olieråvarer. Det maksimale oplag vil være på 400 liter olie.

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om egenkontrol på ejendommen.

Tønder Kommune vurderer, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøger oplyser:

Afløbsforholdene på ejendommen fremgår af afløbsplanen.

Spildevand fra husdyrproduktionen og regnvand fra læssemperer ledes til forbeholderen. Gyllesystemet fra de nye stalde kobles på det eksisterende gyllesystem. Der er rørledning fra forbeholderen til gyllebeholderen, men da al gylle afhentes af biogasanlæg direkte fra forbeholderen, pumpes der ikke ud til gyllebeholderen.

Regn- og vaskevand fra vaskepladsen ledes til en forbeholder, og herfra pumpes det ind i staldene.

Tagvand fra bygning og regnvand fra befæstede arealer nedsives via faskiner. Det samme vil ske med tagvand fra de nye stalde. Der er ingen afløb på ejendommen der leder til overfladevand.

Sanitært spildevand fra toilet i stald og fra stuehuset afledes via septiktanke til nedsivning.

Tønder Kommune vurderer:

Der er indsendt en overordnet afløbsplan for ejendommen.

For at minimere risikoen for forurening af vandløb stilles der vilkår om, at hvis der pumpes til gyllebeholderen fra staldene, skal dette ske under opsyn.

Afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grøft eller vandløb samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse.

Affald

Ansøger oplyser:

Døde dyr opbevares på østsiden af maskinhuset (se figur 2). Dyrene ligger på betonspalter og under kadaverkap. DAKA afhenter ca. 1 gang om ugen og dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen.

Der er ikke affald i form af spildolie, olie- og brændstoffiltre og blyakkumulatører på ejendommen, da disse skiftes i forbindelse med service på eksternt værksted.

Tønder Kommune vurderer:

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøger oplyser:

Husdyrbrugets energiforbrug er opgivet i tabel 9. Ansøger forventer at el-forbruget til selve driften fordobles med det ansøgte. Derudover forventes det, at der skal bruges ca. 97.500 kWh til gyllekølingsanlægget (Jf. oplysninger fra Klimadan). Energiforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset.

Type	Forbrug nudrift (2018)	Forbrug ansøgt drift
El	84.671 kWh	ca. 266.850 kWh
Fyringsolie	maks. 3000 l	maks. 3000 l

Tabel 9: Husdyrbrugets skønnede energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om at anlæg der er særligt energiforbrugende skal kontrolleres og vedligeholdes så de altid kører energimæssigt optimalt. Der skal i nye stalde anvendes LED-belysning og der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde og lader, når de eksisterende er udtjente.

Tønder Kommune vurderer, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget modtager vand fra Bredebro vandværk og forbruget fremgår af tabel 10. Ansøger forventer at vandforbruget fordobles med det ansøgte.

Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold samt forbrug i boligen.

Det er vandbesparende drikkenipler i drikkekar i de eksisterende stalde, og der vil blive sat det samme op i de nye stalde. Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand. Staldene vaskes med højtryksrensere og varmt vand, hvilket er vandbesparende.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Type	Forbrug nudrift (2018)	Forbrug ansøgt drift
Samlet vandforbrug (inkl. stuehus)	4.622 m ³	9.300 m ³

Tabel 10: Husdyrbrugets vandforbrug

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, er der stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer. Af samme årsag stilles der vilkår til, at der skal føres driftsjournal over vandforbruget. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøger oplyser:

Forudsætningen for BAT-beregning tager afsæt i, at der er en produktionstilladelse fra før Husdyrloven på de eksisterende staldafsnit. BAT-beregningen er dermed baseret på forudsætningerne at alle de eksisterende staldafsnit er "eksisterende staldafsnit". De nye forlængelser af staldene indgår i BAT-beregningen som "nye staldafsnit".

De nye stalde bliver etableret med 25-49 % fast gulv, og dette staldsystem lever ikke op til BAT-kravet. Den ekstra ammoniakemission som det valgte staldsystem giver anledning til hentes ved dels at benytte teltoverdækningen på gyllebeholderen som en miljøteknologi i ansøgning og ved at etablere gyllekøling i de tre nye stalde. Gyllekølingen er sat ind som miljøteknologi i ansøgning med en ammoniakreducerende effekt svarende til 13,6 %. I Bilag 6a ses en beregning over gyllekølingen og den køleeffekt som anlægget skal køre med for at opnå den nødvendige ammoniakreduktion.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 5.787 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 5.786 kg N/år.

Tønder Kommune vurderer derved at BAT er overholdt.

Der er benyttet følgende tiltag for at opnå BAT-niveau, tiltagene er fasthold med vilkår:

- Fast overdækning på gyllebeholderen, ammoniakeffekt 50 %.
- Gyllekøling i staldafsnittene: forlængelse af stald 1,2 og 3, ammoniakeffekt 13,6%.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget på Trøjborgvej 30 ligger ca. 14 km fra den dansk-tyske grænse.

Tønder Kommune vurderer:

Da ejendommen ligger ca. 14 km fra den dansk-tyske grænse, vurderer Tønder Kommune, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM I E-HUSDYRBRUGET

1) Foranstaltninger ved ophør

Ansøger oplyser:

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på ejendommen, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder kommune vurderer at ansøger tager tilstrækkelig hånd om situationen ved evt. ophør til at der ikke sker skade på miljøet. Der stilles fastholdende vilkår til dette.

2) BAT energi, vand, management m.v.

Ansøger oplyser:

BAT-Energi

Energiforbrug og tiltag til at minimere energiforbruget på husdyrbruget er beskrevet under punktet om energi. Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige elforbrug ca. 10 kwh pr. slagtesvin, dog med mulighed for store variationer. Med en forventede fremtidige produktion ca. 15.500 slagtesvin (32-113 kg) giver det et norm elforbrug på ca. 155.000 kWh.

Husdyrbrugets forventede fremtidige elforbrug på ca. 97.500 kWh til gyllekølingsanlægget og ca. 169.300 kWh til den øvrige drift. Elforbruget til gyllekølingsanlægget vil erstattes det nuværende forbrug af træpiller på ejendommen Trøjborgvej 25, hvorfra der modtages varme på nuværende tidspunkt.

Husdyrbrugets forventede elforbrug (uden gyllekøling) ligger dermed over normtallet. Dette skyldes dels at normtallene er for helt nye stald- og ventilationsanlæg, hvilket ikke er tilfældet i de eksisterende stalde. Ventilationsanlæggene i de eksisterende stalde er løbende udskiftet har nyere ventilatorer, men det er ikke de allermindst strømforbrugene typer, idet skift til denne type

vil kræve udskiftning af styringsenheder. I de nye stalde vil der blive opsat lavenergiventilation.

Belysningen i de eksisterende stalde er i form af lavenergilysstofrør. Når den eksisterende belysning i de eksisterende stalde går i stykker og skal udskiftes, opsættes der ny energieffektiv belysning i form af LED-rør. I de nye stalde vil der blive opsat LED-belysning.

Det vurderes, at husdyrbrugets elforbrug ikke er usædvanligt højt og at husdyrbruget forsøger at begrænse energiforbruget og dermed klimapåvirkningen bedst muligt. Det vurderes desuden at husdyrbruget lever dermed op til BAT i forhold til effektiv energiudnyttelse.

BAT-Vand

Vandforbruget og de tiltag der er taget for at reducere det er beskrevet under afsnittet om vandforbrug.

Ifølge en opgørelse af grises vandbehov fra Seges⁴ er drikkevandbehovet for ungsvin (15-45 kg) ca. 4-8 l/dag og for slagtesvin (45-100 kg) ca. 6-10 l/dag. Det giver et vandforbrug et slagtesvin (30-113 kg) på ca. 520-890 liter pr. slagtesvin (under antagelse af en tilvækst på 0,9 kg pr. dag).

Med den forventede produktion på ca. 15.500 slagtesvin (30-113 kg) giver dette et norm drikkevandsforbrug på mellem 8.060 og 13.778 m³ om året. Der til kommer vandforbrug til overbrusning og vask i stalene. Husdyrbrugets forventede fremtidige vandforbrug på ca. 9.300 m³ pr. år ligger dermed indenfor normen.

Stalde sættes i blød forud for vask og der anvendes højtryksrensere ved vask af stalde og udstyr. Det er vandbesparende drikkenipler i alle stalde. Ved daglig inspektion vil eventuelle lækager på vandventiller og vandledningsnettet blive opsporet og der vil efterfølgende blive igangsat udbedring. Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Det vurderes derfor, at husdyrbrugets vandforbrug ligger på et rimeligt niveau og at der er foretaget de tiltag der er muligt, for at sikre mod et unødvendigt højt vandforbrug. Det vurderes desuden at husdyrbruget lever dermed op til BAT i forhold til effektiv vandudnyttelse.

BAT-Management

Der er krav om, at et IE-husdyrbrug har et miljøledelsessystem, som skal bidrage til at der er fokus på BAT vedr. management. Der er endnu ikke udarbejdet et miljøledelsessystem for husdyrbruget.

BAT-Råvarer

Der benyttes ikke flere råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) på husdyrbruget end der er behov for. Som tidligere beskrevet bestræbe ansøger sig på, at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Alt foder der anvendes er færdigblandet foder, der er tilsat fytase og der fasefodres med to blandinger.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige foderforbrug ca. 2,82 foderenheder pr. kg tilvækst for et slagtesvin. Med en forventede fremtidige produktion på ca. 15.500 slagtesvin (32-113 kg) giver

⁴ <https://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Foder/Vand/Vandbehov>

det et norm foderforbrug på ca. 3541 tons foder. Husdyrbrugets forventede foderforbrug på 3.100 tons ligger dermed under normen.

Husdyrbruget lever dermed op til BAT i forhold til ernæringsmæssig styring.

Tønder Kommune vurderer:

Ovenstående redegørelse viser at det ansøgte projekt anvender BAT mht. energi, vand og råvarer. Der stilles fastholdende vilkår til BAT.

Da der ikke er indsendt oplysninger om miljøledelsessystem for ejendommen, vil dette blive fulgt op på når de nye stalde er etableret.

3) Ikke-teknisk resumé af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøger oplyser:

Der er diskuteret andre muligheder for miljøteknologier end de valgte teknologier (gyllekøling og teltoverdækning). Gylleforsuring er fravalgt, da ansøger levere gylle til biogas. Luftrensning er også fravalgt da det er en meget dyr investering, og på grund af husdyrbrugets placering er der ikke behov for så stor en lugt og ammoniak effekt som et sådan anlæg har. Ansøger har valgt at bruge miljøteknologierne teltoverdækning, da denne allerede er etableret, og gyllekøling da han kan bruge varmen til opvarmning af stalde og stuehus.

Tønder Kommune vurderer:

Det vurderes at ansøger har redegjort for væsentlige alternativer til BAT-teknologi.

4) Miljøledelse

Ansøger oplyser:

Der er endnu ikke etableret et miljøledelsessystem på ejendommen.

Tønder Kommune vurderer:

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem når der gives en § 16 a godkendelse. Husdyrbruget er endnu ikke et IE-brug, idet der er færre end 2.000 stipladser til slagtesvin på husdyrbruget.

Af helpedesksvar fra 5/11-2018 fremgår følgende:

" Kravet om miljøledelse for bestående husdyrbrug, der ikke er et IE-husdyrbrug, og ejendomme, der ikke er husdyrbrug, hvor der er ansøgt om en miljøgodkendelse i medfør af husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2. indtræder når husdyrbruget reelt bliver et IE-brug, dvs. overskrider IE-grænsen."

Dette betyder at miljøledelseskravet først gælder, når de nye stalde tages i brug til slagtesvin.

Inden de nye stalde tages i brug til slagtesvin skal den ansvarlige for driften, gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

- Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.
- Fastsætte miljømål.
- Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål.
- Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt.
- Foretage justeringer af mål og handlingsplaner.
- Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.
- Dokumentere ovenstående f.eks. med driftsjournaler.

D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Nedenfor har vi indsat ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten.

Ikke teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro. Husdyrbruget består af en konventionel slagtesvinebesætning, der på nuværende tidspunkt ikke er et IE-husdyrbrug. Den nuværende tilladte husdyrproduktion på ejendommen er 6.842 slagtesvin (32-113 kg).

Ansøgningen er indsendt for at få godkendt de eksisterende produktions arealer til fri produktion efter de nye regler samt for at få godkendt en udvidelse af staldanlægget til ca. dobbelt størrelse. De tre eksisterende stalde ønskes forlænget med 53,06 m mod sydøst.

Der etableres gyllekøling i de nye stalde for at reducere ammoniakemissionen fra staldene. Gyllekølingen sammen med teltoverdækningen på gyllebeholderen gør at husdyrbruget lever op til BAT i forhold til ammoniak.

Efter udvidelsen af staldanlægget bliver husdyrbruget et IE-husdyrbrug. Den fremtidige produktion på ejendommen forventes at blive ca. 15.500 slagtesvin (30-113 kg).

Landskabelige forhold

Husdyrbruget Trøjborgvej 30 ligger ca. 2,5 km nordvest for Visby i Tønder kommune. Landskabet omkring ejendommen består af en smeltevandsslette, og området er derfor forholdsvist fladt. Ifølge kommuneplanen ligger husdyrbruget inden for de landskabelige udpegninger "Bevaringsværdige landskaber" og "Fortidsminde område".

De tre eksisterende stalde bliver forlænget og staldanlægget bliver lidt mere end dobbelt så langt som på nuværende tidspunkt. De nye forlængelser vil blive opført i samme materialer og farver som de eksisterende stalde og bliver dermed tilpasset det eksisterende staldanlæg.

Selvom husdyrbruget ligger i et fladt landskab vurderes det, at ejendommen ikke er særlig synlig i landskabet, da ejendommen kun er synlig, når man kommer kørende ad Trøjborgvej og staldanlægget er delvist afskærmet af levende hegn. Det vurderes derfor at den ansøgte udvidelse af staldanlægget ikke vil have en negativ indvirkning på landskabet og at retningslinjen for landskabsudpegningen "bevaringsværdige landsskaber" er overholdt.

Da der er ca. 450 m til nærmeste ikke-fredede fortidsminde (mod øst) og ca. 1 km til det nærmeste fredede fortidsminde ved Trøjborg voldsted mod syd, vurderedes det at den ansøgte udvidelse af staldanlægget ikke vil have en negativ indvirkning på kulturarv i området.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes for enkelt naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Husdyrbruget på Trøjborgvej 30 ligger meget langt væk fra omkringboende. De nærmeste naboer til både staldanlægget og gyllebeholdere ligger ca. 390-400 m væk.

På grund af den store afstand til omkringboende, arten af støj- og støvkilder og de tiltag der er på ejendommen for at reducere støj- og støvemissioner,

vurderes det at husdyrbruget ikke medfører væsentlige støj eller støvgener for naboer. Det vurderes, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Eventuel lavfrekvent støj vurderes også at være af et omfang, der ikke generer naboer.

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vurderes at være af meget begrænset omfang.

Fluer og skadedyr bekæmpes og døde dyr køres bort og opbevares ved maskinhuser. Dette vurderes ikke at medføre væsentlig gene for naboer.

Transport til og fra ejendommen sker ved de to indkørsler fra Trøjborgvej. Der vil ske en væsentlig stigning (ca. 80 %) i antallet af transporter som følge af denne ansøgning om udvidelse af staldanlægget. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter. Ansøger planlægger transporterne, så de, så vidt det er muligt, sker i dagtimer på hverdage. Da der er langt til næste naboer og da ansøger gør en indsats for at tilrettelægge transporter til husdyrbruget, vurderes det at stigningen i antallet af transporter ikke vil medføre væsentlige yderligere gener for de omkringboende.

Samlet set vurderes det, at husdyrbruget ikke medfører væsentlige gener for naboer i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Husdyrgødning

Der produceres gylle som afhændes til biogasanlæg. Der kommer afgasset gylle tilbage som opbevares i ejendommens gyllebeholder. Husdyrgødningen udbringes på markerne af ansøger. Der opbevares ikke fast husdyrgødning på ejendommen.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven⁵ og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald fra luften kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle nærliggende naturområder, både kravene til totaldeposition til de mest sårbare naturtyper samt kravet om mer-deposition til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃ N/år, og samtidig er et IE-husdyrbrug, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger fra husdyrbruget. Der er dels faste krav til den totale ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

Det vurderes desuden at husdyrbruget også lever op til BAT i forhold til råvarer, energi, vand og management.

Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbruget lever op til beskyttelsesniveauerne for ammoniak og lugt og til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Husdyrbrugets har en række daglige tiltag for at begrænse forurening og gener som er beskrevet i afsnittene 3.7 -3.8. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan.

⁵ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

Det vurderes derfor at ansøger derfor gør hvad han kan for at imødegå påvirkninger fra husdyrbruget.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Andre placeringer af de nye stalde er drøftet, men den ansøgte placering i forlængelse af de eksisterende stalde er mest hensigtsmæssigt for driften af anlægget.

Alternativet til ikke at give en ny miljøgodkendelse (0-alternativet) er, at ejendommen drives videre efter den nuværende produktionstilladelse.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Nærmeste natura 2000-område er fuglebeskyttelsesområde nr. 69 Kogsbøl og Skast Mose ca. 625 m vest for husdyrbruget.

Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,7 kg N/ha/år i nærmeste punkt i fuglebeskyttelsesområdet området efter udvidelsen. Det udpegede område er dog ikke omfattet af kategoriseringen af natur. Til nærmeste kategori 1 natur er depositionen på 0,0 kg N/ha/år.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er ligger ca. 625 m mod vest. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV-arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

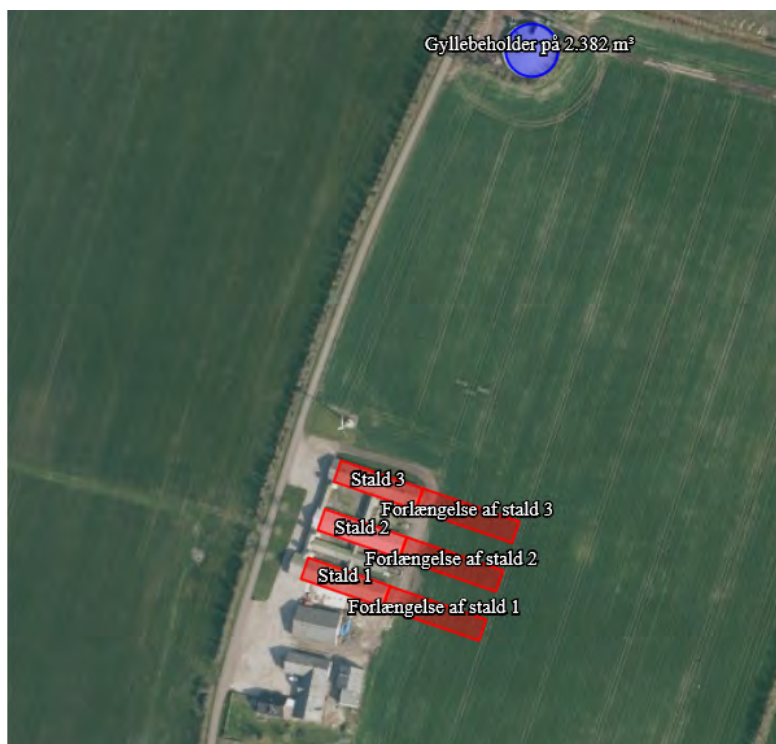
VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

- Husdyrbruget godkendes til:
 - Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; Fulldrænet gulv på i alt 1.325 m² produktionsareal.
 - Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv på i alt 1.596 m² produktionsareal.
 - 591 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.
- Fordeling af dyr og det tilladte produktionsareal må maksimalt være som anført i tabel 11 og vist på figur 3:

Staldafsnit	Staldsystem og dyr	Produktionsareal m ²
Stald 1	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, fulldrænet gulv	443 m ²
Stald 2	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, fulldrænet gulv	443 m ²
Stald 3	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, fulldrænet gulv	439 m ²
Forlængelse af stald 1	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	532 m ²
Forlængelse af stald 2	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	532 m ²
Forlængelse af stald 3	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	532 m ²
Gødninganlæg		gødningsareal m ²
Gyllebeholder 2.382 m ³		591 m ²

Tabel 11: Oversigt over stalde og dyr

Figur 3: situationsplan

3. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

HUSDYRBRUGETS ANLÆG
Stalde og anlæg
4. De nye stalde skal placeres som vist på figur 3.
5. De nye stalde skal opføres med staldsystem og produktionsareal der fremgår af tabel 11.

Gødningsopbevaring og -håndtering
6. Gyllebeholderen skal være med fast overdækning (Se vilkårene om ammoniak).
7. Hvis der pumpes gylle fra stald til gyllebeholder, skal det inden udpumpning sikres, at gyllebeholderen kan rumme den udpumpede mængde gylle.
8. Påfyldning af gyllevogne og evt. pumpning af gylle til beholder, skal foregå under opsyn.
9. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Landskabelige hensyn
10. Nye bygninger skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.
11. Det eksisterende læhegn øst for de nye tilbygninger til staldene, der strækker sig nord-syd på matrikel nr. 38 skal bibeholdes og vedligeholdes, herunder skal udgåede træer og buske erstattes.

Ammoniak
12. Gyllebeholderen skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
13. Åbningen af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
14. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
15. De tre staldforlængelser: forlængelse af stald 1, forlængelse af stald 2, og forlængelse af stald 3 – på i alt 1596 m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg. Anlægget skal køle med en effekt på minimum 17,4 W/m² for at opnå en ammoniakreduktion på 13,6 %. Samlet skal køleeffekten være mindst 27,8 kW på de 1596 m². Varmepumpens kapacitet skal dimensioneres herudfra.
16. Inden ibrugtagning skal der indsendes en beregning for antal varmepumper og kapacitet samt deres nødvendige driftstid (timer pr. år) for at opnå en ammoniakreduktion på 13,6 %. Varmepumperne skal være forsynet med timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjournal og kunne forevises på tilsyn.

17. Der skal monteres en typegodkendt elmåler, der måler varmepumpens elforbrug.
Data opbevares i min. 5 år.
18. Køleanlægget skal være forsynet med trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage på varmeoptageren stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
19. Der skal udføres et årligt service på anlægget. Dette service skal udføres af en installatør med køleautorisation. Anlægget skal i øvrigt vedligeholdes ifølge fabrikantens vejledning herom.

Lugt
Se vilkår 22.

Støj

20. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel x: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis Tønder Kommune finder begrundet anledning til at få foretaget en akkrediteret støjmåling, kan denne max. kræves 1 gang årligt og målingerne skal udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger herom.

Støv
Der stilles ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

21. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

22. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Til og frakørsel (Transport)

Der stilles ingen vilkår.

Lys

Der stilles ingen vilkår.

Driftsforstyrrelser og uheld

23. Beredskabsplanen opdateres straks de nye stalde er bygget. Såfremt de bygges af flere omgange skal planen opdateres efter hver staldbygning er bygget. Herefter skal beredskabsplanen løbende holdes opdateret.

24. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

Kemikalier og pesticider

25. Påfyldning af sprøjte skal foregå på et område med fast/støbt underlag med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder.

26. Kemikalier skal opbevares indendørs på fast bund uden afløb.

27. Påfyldning af sprøjte skal foregå under opsyn og fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil og mindst 5 m fra boring.

Olie og brændstof

28. Olietanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

29. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.

30. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:

- Forbrug af el, olie og vand
- Vedligeholdelse af ventilationsanlæg
- Service af gyllekølingssystemet
- Driftstid af gyllekølingssystemet, jf. vilkår 16

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Spildevand

Se vilkår under gødningshåndtering.

Affald

31. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
32. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

33. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el, og olie, der medgår til produktionen.
34. Der skal i nye stalde anvendes LED-belysning og der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde og lader, når de eksisterende er udtjente.

Vandforbrug

35. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
36. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

Husdyrbrugets ophør

37. Ved husdyrbrugets ophør skal ejendommen ryddes for husdyrgødning, affald, døde dyr, spildevand, foder mv.

HØRINGER

I de høring

Ansøgningen blev 7. februar 2020 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/>

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på ca. 936 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest mandag den 8. juni 2020.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

**Trøjborgvej 30
6261 Bredebro**

Ansøgning om forlængelse af eksisterende stalde

Skema 216079 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)

Ansøger og ejer	Klaus Refslund Hansen Hjerpstedvej 7 6280 Højer petersminde@refslund.net
Husdyrbrugets adresse	Trøjborgvej 30 6261 Bredebro
CVR-nummer	19968294
CHR-nummer	71876
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500001229
Matrikel-nr.	Matrikel: 146 - Borg, Brede Matrikel: 219 - Borg, Brede Matrikel: 560 - Nr. Sejerslev, Emmerlev Matrikel: 149 - Visby Ejerlav, Visby Matrikel: 184 - Visby Ejerlav, Visby Matrikel: 38 - Visby Ejerlav, Visby
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Hjerpstedvej 7, 6280 Højer Trøjborgvej 25, 6261 Bredebro
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	216079
Konsulent	Anne Lausten Hansen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: alh@landbosyd.dk Tlf.: 20213138

Forord / læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport som beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro.

Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte (afsnit 3) og efterfølgende en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet (afsnit 4). Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal i overskrifterne henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Udover miljøkonsekvensrapporten og de tilhørende bilag, er der til kommunens behandling af ansøgningen indsendt opgørelse af produktionsarealer, kapacitetsberegning samt ejendommens beredskabsplan. Endvidere genereres en pdf af ansøgningskema 216079.

Rapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldskitser modtaget fra Klaus Refslund Hansen, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 718 af 08/07/2019

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume (D2, C1,C3)	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	10
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)</i>	10
3.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	11
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	13
3.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	14
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)</i>	14
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	14
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed (B4)</i>	15
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)</i>	19
3.6 <i>Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)</i>	24
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)</i>	26
3.7.1 <i>Støj (B7, D1b)</i>	26
3.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, D1b)</i>	26
3.7.3 <i>Støv (B7, D1b)</i>	26
3.7.4 <i>Lys (B7, D1b)</i>	27
3.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	27
3.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	28
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)</i>	29
3.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	29
3.8.2 <i>Affald (B8)</i>	29
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	29
3.8.4 <i>Råvarer</i>	30
3.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	30
3.8.6 <i>Vandforbrug (B8)</i>	31
3.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	31
3.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	32
3.10 <i>BAT Ammoniakemission (B9, C2)</i>	33
3.11 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	34
3.12 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	34
4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).	34
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer (D1c)</i>	34
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission (D1c)</i>	35
4.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)</i>	36
4.4 <i>Lugtgener for omboende (D1c)</i>	36
4.5 <i>Gener fra støj, rystelser, vibrationer og støv (D1c)</i>	37

4.6	<i>Lyspåvirkninger (D1c)</i>	37
4.7	<i>Skadedyr (D1c)</i>	37
4.8	<i>Transporter (D1c)</i>	37
4.9	<i>Energi (D1c)</i>	38
4.10	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)</i>	38
4.11	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)</i>	38
4.12	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)</i>	39
4.13	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)</i>	39
4.14	<i>Alternative løsninger (D1d)</i>	39
4.15	<i>Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5</i>	40
4.16	<i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6</i>	40
4.17	<i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	41
5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)	41
5.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget (C1)</i>	41
5.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)</i>	41
5.2.1	<i>BAT-Råvarer (C2)</i>	41
5.2.2	<i>BAT-Energi (C2)</i>	41
5.2.3	<i>BAT-Vand (C2)</i>	42
5.2.4	<i>Management (C2)</i>	42
5.2.5	<i>Andre områder i BAT-konklusionen</i>	43
6.	Konklusion	44
7.	Bilag	44
	Bilag 1: Oversigtskort	45
	Bilag 2: Beliggenhed af nye stalde	46
	Bilag 3: Indretningstegning for stald 3 (nord er mod venstre)	47
	Bilag 4a: Indretningstegning for nye stalde (nord er mod højre)	48
	Bilag 4b: Indretningstegning for nye stalde (close-up af nordlige stald)	49
	Bilag 5: Afløbsplan	50
	Bilag 6a Beregning af gyllekøling	51
	Bilag 6b: Forslag til vilkår om gyllekøling	52

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer husdyrproduktionen på Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro som består af en konventionel slagtesvinebesætning. Husdyrbruget er for nuværende ikke et IE-husdyrbrug men med denne ansøgning søges der om en udvidelse så husdyrbruget fremadrettet vil blive et IE-husdyrbrug med mere end 2000 stipladser.

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion efter de nye regler samt for at få godkendelse til at forlænge de tre eksisterende stalde med 53,06 m. For at have største mulig fleksibilitet søges der om tilladelse til at producere både smågrise og slagtesvin i staldene. Ansøger ønsker som udgangspunkt fortsat at drive ejendommen med slagtesvin, men vil gerne i ekstraordinære situationer, hvor ansøger f.eks. ikke kan komme af med smågrise fra sine andre ejendomme, have mulighed for at indsætte smågrise i staldene.

Fri produktion i de eksisterende stalde vil gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt. Samtidig vil forlængelserne af de eksisterende stalde medføre at ansøger kan opfede en større andel af de smågrise som han producerer på en af sine andre ejendomme. Det ansøgte projekt er nødvendig for at optimere ejendommens drift og sikre den fremadrettede produktion og godkendelsen anses derfor for at være erhvervs-mæssigt nødvendig.

Beskyttelsesniveauerne for lugt til naboer og for ammoniak til nærliggende natur er overholdt. Husdyrbruget lever også op til BAT-kravet i forhold til den totale ammoniakemission og BAT i forhold råvarer, energi, vand og management.

2. Ikke-teknisk resume (D2, C1,C3)

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Trøjborgvej 30, 6261 Bredebro. Husdyrbruget består af en konventionel slagtesvinebesætning, der på nuværende tidspunkt ikke er et IE-husdyrbrug. Den nuværende tilladte husdyrproduktion på ejendommen er 6.842 slagtesvin (32-113 kg).

Ansøgningen er indsendt for at få godkendt de eksisterende produktions arealer til fri produktion efter de nye regler samt for at få godkendt en udvidelse af staldanlægget til ca. dobbelt størrelse. De tre eksisterende stalde ønskes forlænget med 53,06 m mod sydøst.

Der etableres gyllekøling i de nye stalde for at reducere ammoniakemissionen fra staldene. Gyllekølingen sammen med teltoverdækningen på gyllebeholderen gør at husdyrbruget lever op til BAT i forhold til ammoniak.

Efter udvidelsen af staldanlægget bliver husdyrbruget et IE-husdyrbrug. Den fremtidige produktion på ejendommen forventes at blive ca. 15.500 slagtesvin (30-113 kg).

Landskabelige forhold

Husdyrbruget Trøjborgvej 30 ligger ca. 2,5 km nordvest for Visby i Tønder kommune. Landskabet omkring ejendommen består af en smeltevandsslette, og området er derfor forholdsvis fladt. Ifølge kommuneplanen ligger husdyrbruget inden for de landskabelige udpegninger "Bevaringsværdige landskaber" og "Fortidsminde område".

De tre eksisterende stalde bliver forlænget og staldanlægget bliver lidt mere end dobbelt så langt som på nuværende tidspunkt. De nye forlængelser vil blive opført i samme materialer og farver som de eksisterende stalde og bliver dermed tilpasset det eksisterende staldanlæg.

Selvom husdyrbruget ligger i et fladt landskab vurderes det, at ejendommen ikke er særlig synlig i landskabet, da ejendommen kun er synlig, når man kommer kørende ad Trøjborgvej og staldanlægget er delvist afskærmet af levende hegn. Det vurderes derfor at den ansøgte udvidelse af staldanlægget ikke vil have en negativ indvirkning på landskabet og at retningslinjen for landskabsudpegningen "bevaringsværdige landskaber" er overholdt.

Da der er ca. 450 m til nærmeste ikke-fredede fortidsminde (mod øst) og ca. 1 km til det nærmeste fredede fortidsminde ved Trøjborg voldsted mod syd, vurderes det at den ansøgte udvidelse af staldanlægget ikke vil have en negativ indvirkning på kulturarv i området.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenæfstandene overholdes for enkelt naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Husdyrbruget på Trøjborgvej 30 ligger meget langt væk fra omkringboende. De nærmeste naboer til både staldanlægget og gyllebeholdere ligger ca. 390-400 m væk.

På grund af den store afstand til omkringboende, arten af støj- og støvkilder og de tiltag der er på ejendommen for at reducere støj- og støvemissioner, vurderes det at husdyrbruget ikke medfører væsentlige støj eller støvgener for naboer. Det vurderes, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Eventuel lavfrekvent støj vurderes også at være af et omfang, der ikke generer naboer.

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vurderes at være af meget begrænset omfang.

Fluer og skadedyr bekæmpes og døde dyr køres bort og opbevares ved maskinhuset. Dette vurderes ikke at medføre væsentlig gene for naboer.

Transport til og fra ejendommen sker ved de to indkørsler fra Trøjborgvej. Der vil ske en væsentlig stigning (ca. 80 %) i antallet af transporter som følge af denne ansøgning om udvidelse af staldanlægget. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter. Ansøger planlægger transporterne, så de, så vidt det er muligt, sker i dagtimer på hverdage. Da der er langt til næste naboer og da ansøger gør en indsats for at tilrettelægge transporter til husdyrbruget, vurderes det at stigningen i antallet af transporter ikke vil medføre væsentlige yderligere gener for de omkringboende.

Samlet set vurderes det, at husdyrbruget ikke medfører væsentlige gener for naboer i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Husdyrgødning

Der produceres gylle som afhændes til biogasanlæg. Der kommer afgasset gylle tilbage som opbevares i ejendommens gyllebeholder. Husdyrgødningen udbringes på markerne af ansøger. Der opbevares ikke fast husdyrgødning på ejendommen.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven² og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald fra luften kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle nærliggende naturområder, både kravene til totaldeposition til de mest sårbare naturtyper samt kravet om mer-deposition til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃ N/år, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger fra husdyrbruget. Der er dels faste krav til den totale ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

Det vurderes desuden at husdyrbruget også lever op til BAT i forhold til råvarer, energi, vand og management.

Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbruget lever op til beskyttelsesniveauerne for ammoniak og lugt og til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Husdyrbrugets har en række daglige tiltag for at begrænse forurening og gener som er beskrevet i afsnittene 3.7 -3.8. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan.

Det vurderes derfor at ansøger derfor gør hvad han kan for at imødegå påvirkninger fra husdyrbruget.

² Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

Alternative løsninger og 0-alternativ

Andre placeringer af de nye stalde er drøftet, men den ansøgte placering i forlængelse af de eksisterende stalde er mest hensigtsmæssigt for driften af anlægget.

Der er også diskuteret andre muligheder for miljøteknologier end de valgte teknologier (gyllekøling og telt-overdækning). Gylleforsuring er fravalgt, da ansøger levere gylle til biogas. Luftrensning er også fravalgt da det er en meget dyr investering, og på grund af husdyrbrugets placering er der ikke behov for så stor en lugt og ammoniak effekt som et sådan anlæg har. Ansøger har valgt at bruge miljøteknologierne teltoverdækning, da denne allerede er etableret, og gyllekøling da han kan bruge varmen til opvarmning af stalde og stuehus.

Alternativet til ikke at give en ny miljøgodkendelse (0-alternativet) er, at ejendommen drives videre efter den nuværende produktionstilladelse.

Husdyrbrugets ophør

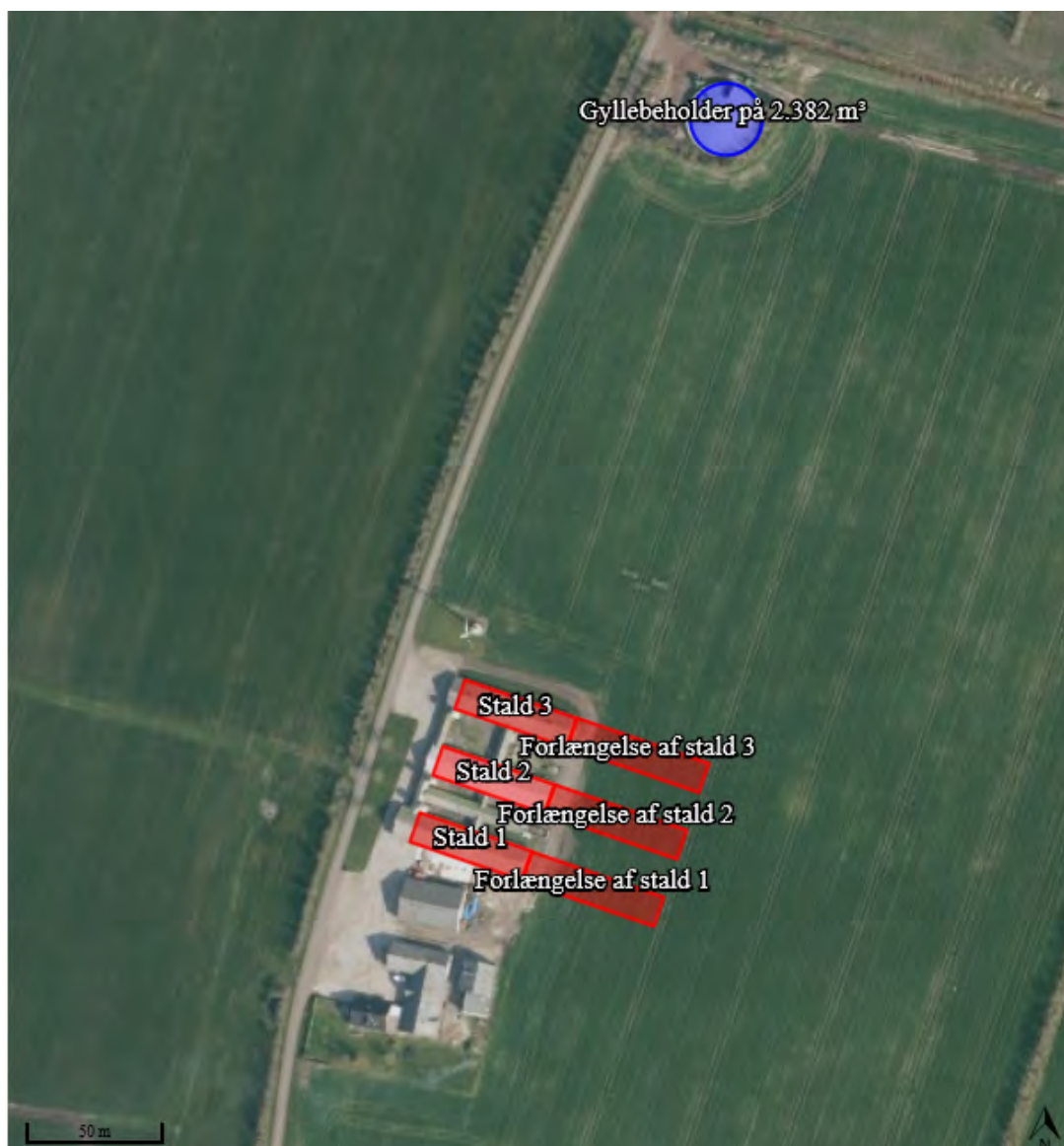
Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)

Det eksisterende bygnings sæt ligger samlet, dog ligger gyllebeholderen ca. 220 nord for den nordligste stald. De tre eksisterende stalde forlænges med 53,06 m mod sydøst. Bygninger og gyllebeholder ses af kortudsnittet i figur 1 samt bilag 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

Produktionsarealerne er beregnet ud fra staldtegning samt oplysninger fra Birk-Dahl A/S. Der har kun kunnet fremskaffes indretningstegning over stald 3 (se bilag 3). Birk-Dahl har oplyst, at stald 1 og 2 er identiske med stald 3 og alle tre stalde er indrettet med 20 stier pr. side med fulddrænet gulv. Stald 3 er dog en lille smule smallere end stald 1 og 2, hvorfor stierne i stald 3 er 220 cm x 505 cm, hvor de i stald 1 og 2 er 220 cm x 510 cm. Alle stier er med samme størrelse foderautomat.

De tre nye forlængelser af stalde bliver indrettet med 22 stier pr. side af 240 cm x 510 cm med delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv) (se bilag 4). Det vil blive benyttet samme type foderautomat som i de eksisterende stalde med samme mål i de nye stier.

8-års drift og nudrift

Den gældende produktionstilladelse for husdyrbruget er fra 3. juli 2017, og er en accept af en emissionsorienteret produktionstilpasning til en produktion af maksimalt 6.842 slagtesvin 32-113 kg.

Husdyrbrugets produktionstilladelse hvilede for 8 år siden på en VVM-screening fra 2005 til slagtesvin fra 30 til 98 kg.

Der er over årene anmeldt forskellige dyrehold jf. de dagældende anmeldeordninger. I 2013 blev der anmeldt skift fra ren slagtesvin til slagtesvin og smågrise, men i 2017 blev der anmeldt et skift tilbage til ren slagtesvin. Ifølge oplysninger fra jordbrugsanalysekort³ har der været ren slagtesvineproduktion på husdyrbruget før gødningsåret 2013 og efter gødningsåret 2017, mens der i den mellemliggende periode har været både smågrise og slagtesvin. Selv om der i den mellemliggende periode har været både smågrise og slagtesvin, er der vist slagtesvin i alle stalde i både 8-årsdriften og nudriften, idet nudriften defineres som den hidtil lovlige drift i henhold til bindende krav i meddelte godkendelser, tilladelser og anmeldelser, der er udnyttet, og som ikke efterfølgende er bortfaldet som følge af kontinuitetsbrud.

Produktionsarealerne i 8-års driften og nudriften fremgår af tabel 1.

Ansøgt drift

Der søges om forlængelser af de tre eksisterende stalde der hver har et produktionsareal på 532 m². Der søges dermed om et samlet nyt produktionsareal på 1592 m². Produktionsarealerne i ansøgt drift fremgår af Tabel 1.

De nye stalde bygges med delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv). Da dette gulv ikke lever op til BAT, bliver der etableret gyllekøling i de nye stalde med en effekt på 13,6 % (se tabel 2). Læs mere herom i afsnit 3.10 og 3.11.

For at få større fleksibilitet ansøges der desuden om flexgruppen "Slagtesvin og smågrise" i både de tre eksisterende stalde og de tre nye forlængelser. Ansøger ønsker fortsat at drive ejendommen med slagtesvin. Det vil kun være i ekstraordinære situationer, hvor ansøger f.eks. ikke kan komme af med smågrise fra sine andre ejendomme, hvor der vil blive indsat smågrise i stalde.

Den forventede fremtidige produktion, når de nye forlængelser er bygget, bliver på op til ca. 15.500 slagtesvin (30-113 kg).

³ <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=jordbrugsanalyse>

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i alle tre drifter

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 3	500	Mekanisk ventilation	6 m	(#246484) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	439
Stald 2	504	Mekanisk ventilation	6 m	(#246488) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	443
Stald 1	504	Mekanisk ventilation	6 m	(#246491) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	443
Forlængelse af stald 3	591	Mekanisk ventilation	6 m	(#246492) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	532
Forlængelse af stald 2	591	Mekanisk ventilation	6 m	(#246493) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	532
Forlængelse af stald 1	591	Mekanisk ventilation	6 m	(#246494) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	532
Sum						2921
Nudrift						
Stald 3	500	Mekanisk ventilation	6 m	(#246483) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	439
Stald 2	504	Mekanisk ventilation	6 m	(#246486) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	443
Stald 1	504	Mekanisk ventilation	6 m	(#246489) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	443
Sum						1325
8 års drift						
Stald 3	500	Mekanisk ventilation	6 m	(#246485) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	439
Stald 2	504	Mekanisk ventilation	6 m	(#246487) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	443
Stald 1	504	Mekanisk ventilation	6 m	(#246490) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	443
Sum						1325

Tabel 2: Miljøteknologi i staldene

Produktioner med miljøteknologi						
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi			Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift						
(#246492) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling			8760	13,6	0
(#246493) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling			8760	13,6	0
(#246494) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling			8760	13,6	0
Nudrift - Ingen data						
8 års drift - Ingen data						

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbruget har ét opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning (se tabel 3). Gyllebeholderen er opført i år 1992 og indgår dermed i alle tre drifter. Der søges ikke om nye opbevaringsanlæg med denne ansøgning, da ansøger har rigelig kapacitet på sine andre ejendomme.

Gyllebeholderen er blevet teltoverdækket omkring år 2002 som et frivilligt tiltag. Der er ikke vilkår om teltoverdækningen på nuværende tidspunkt, men teltoverdækningen bliver i ansøgt drift anvendt som en miljøteknologi for at leve op til BAT.

Tabel 3: Opbevaringsanlæg og tilhørende miljøteknologi på Trøjborgvej 30

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder på 2.382 m ³	Flydende				591
Nudrift					
Gyllebeholder på 2.382 m ³	Flydende				591
8 års drift					
Gyllebeholder på 2.382 m ³	Flydende				591
Opbevaringslagre med miljøteknologi					
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi			NH ₃ -N effekt (%)	
Ansøgt drift					
Gyllebeholder på 2.382 m ³	Teltoverdækning			50,0	
Nudrift - Ingen data					
8 års drift - Ingen data					

Udslusning af gylle fra de staldene til forbeholderen sker på nuværende tidspunkt ca. en gang i kvartalet og foregår med træk-og-slip. I de nye stalde vil gyllen også blive udsluset med træk-og-slip. Fremadrettet forventet ansøger at der vil blive udsluset ca. hver 2. måned.

Al husdyrgødning afsættes til biogasanlæg. Der bliver modtaget afgasset gylle retur i gyllebeholderen, hvorfra det udbringes på markerne. Gyllen i gyllebeholderen omrøres kun forud for udbringning og udbringes efter de gældende regler. Gyllen udbringes af markbruget med en 25 ton gyllevogn med læssekran. På nuværende tidspunkt er ejendommens arealer bortforpagtet, men fra januar 2020 skal ansøger selv drive markdriften.

Med en forventet fremtidig maksimal produktion på ca. 15.500 slagtesvin (30-113 kg) er den årlige gylleproduktion 8670 m³ (fradrag fra teltoverdækningen på 236 m³). Ud over gylle ledes der også regnvand fra det udendørs ind- og udleveringsareal og fra vaskepladsen til gyllebeholderen. Arealerne er samlet opmålt til ca. 202 m², hvilket giver en årlig vandmængde på 229 m³ (baseret på en årlig nedbør på 1131,5 mm jf. kort over nedbør på Klimatilpasning.dk, observationsdata 1986-2005). Derudover benyttes der ca. 20 m³ vand på vaskepladsen.

Kapaciteten på ejendommen er på 2.382 m³ i gyllebeholderen og ca. 1.252 m³ i gyllekanalerne. Derudover opbevares der 2.840 m³ i gyllebeholdere på ansøgers andre ejendomme.

Opbevaringskapaciteten på ejendommen er ved den forventede fremtidige produktion på 9,0 måneder. Der er fremsendt kapacitetsberegningen i form af et excel-ark. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

3.1.3 Drift af anlægget

Der er 6 ansat der varetager driften i staldene. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr
- Der udarbejdes gødningsregnskab for ejendommen

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)

Ansøgningen omhandler, udover godkendelse af produktionsarealet i de eksisterende stalde, forlængelse af de tre eksisterende stalde. Staldene forlænges mod sydøst og placeringen af forlængelserne ses i bilag 2.

De nye forlængelser af staldene får en længde på 53,06 m og en bredde på 11,72 m. Forlængelserne bliver opført med samme bygningshøjde (5,3 m) og taghældning (25 grader) og i samme farver som de eksisterende stalde. De eksisterende stalde er opført i røde mursten med hvide plader i gavlene og de nye stalde vil blive opført i røde elementer. Tagene på både de eksisterende og nye stalde er naturgrå eternit.

Der vil ikke blive opført nye siloer, andre bygninger eller fortaget andre ændringer på ejendommen i forbindelse med denne ansøgning.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har endvidere animalsk produktion på ejendommene Hjørpstedvej 7, 6280 Højer (søer og slagtesvin) samt Trøjborgvej 25, 6261 Bredebro (smågrise og polte).

Fravænnede smågrise flyttes fra Hjørpstedvej 7 til Trøjborgvej 25, og en del af smågrisene fra Trøjborgvej 25 køres til Trøjborgvej 30. Der sker ingen transport af foder mellem ejendommene. For nuværende flyttes der ikke gylle, men fremadrettet vil noget af gyllen fra Trøjborgvej 30 skulle opbevares i gyllebeholdere på de andre ejendomme.

På nuværende tidspunkt leverer træpillefyret på Trøjborgvej 25 varme til Trøjborgvej 30 gennem en nedgraved ledning. Fremadrettet vil varmen fra gyllekølingen, der skal etableres i de nye stalde, anvendes på Trøjborgvej 30. Hvis det er varme i overskud fra gyllekølingen vil den ekstra varme anvendes på Trøjborgvej 25 i stedet for træpillefyret.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)

Planforhold, landskab og kulturarv

Husdyrbruget ligger ca. 2,5 km nordvest for Visby i Tønder kommune. Ejendommen ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder.

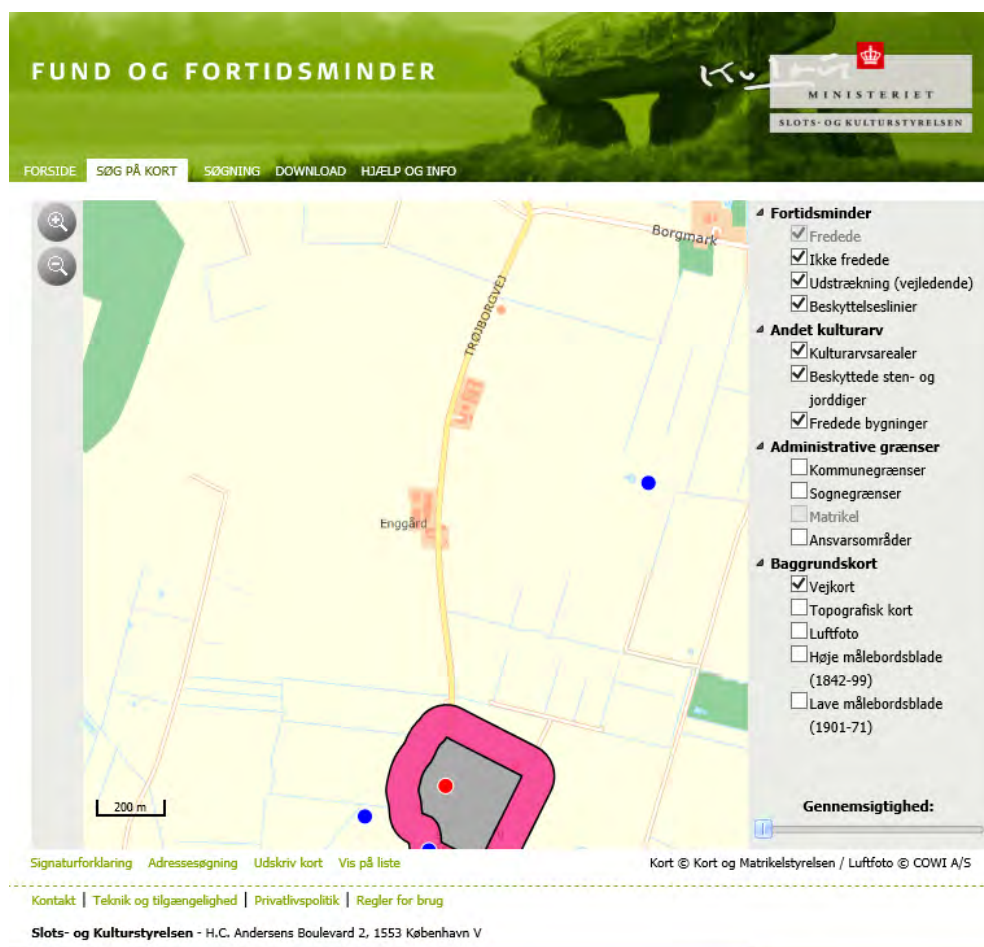
Husdyrbruget ligger på en smeltevandsslette, og området er derfor forholdsvis fladt. Staldanlægget er delvist afskærmet af levende hegn på vestsiden af Trøjborgvej samt et levende hegn som ligger længere væk fra ejendommen på den østlige side. Ejendommen er kun synlig, når man kommer kørende ad Trøjborgvej.

Ifølge kortmaterialet på Tønder Kommunes digitale kort ligger husdyrbruget inden for de landskabelige udpegninger "Bevaringsværdige landskaber" og "Fortidsminde område", men uden for "Geologiske bevaringsværdi landskaber", "Kystnærhedszone", "Bevaringsværdige kulturlandskaber" og "Kirkelandskaber".

Husdyrbruget ligger desuden i et område uden særlige drikkevandsinteresser og uden for indvindingsoplandene til de nærmeste vandværker.

De nærmeste registrerede fortidsminder er ifølge Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside en stenlægning fra oldtiden øst for husdyrbruget samt Trøjborg voldsted fra middelalderen syd for staldanlægget (se figur 2).

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområder og omkringboende er beskrevet i afsnit 3.5 og 3.6.

Figur 2: Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til fredede (røde) og ikke-fredede (blå) fortidsminder.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 fastsætter krav til minimumafstande fra husdyrbruget til omgivelserne. Afstandskravene jf. Husdyrlovens § 6 overholdes, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- Et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- Et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- En nabobeboelse

Husdyrbrugets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrlovens § 8 fremgår af tabel 4 og figur 3.

Figur 3: Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste afstandsmarkører. De resterende afstandsmarkører ligger længe væk og fremgår derfor ikke af kortudsnittene.

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 3	269	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	20	-

Nærmeste naboskel - Naboskel			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 3	271	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	23	-

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Forlængelse af stald 1	2794	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	3026	-

Nærmeste nabo ift. staldbygninger - Nabobeboelse			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Forlængelse af stald 1	428	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	714	-

Nærmeste nabo ift. gyllebeholder - Nabobeboelse			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 3	632	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	391	-

Nærmeste ikke almene vandboring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 1	56	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	302	-

Nærmeste vandværksboring - Vandforsyningsanlæg (almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Forlængelse af stald 3	2879	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	2798	-

Trøjborgvej (ift. stald) - Offentlig vej og privat fællesvej			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 1	18	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	289	-

Trøjborgvej (ift. gyllebeholder) - Offentlig vej og privat fællesvej			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 3	238	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	17	-

Stuehus - Beboelse på samme ejendom			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 1	62	-
Gødningsslager	Gyllebeholder på 2.382 m ³	347	-

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagret fremgår af tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 5785,7 kg N/år, med en meremission på 2501,8 kg N/år i forhold til både nudrift og 8-års drift.

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5667,5	118,2	5785,7
Nudrift	3047,5	236,3	3283,8
8 års-drift	3047,5	236,3	3283,8

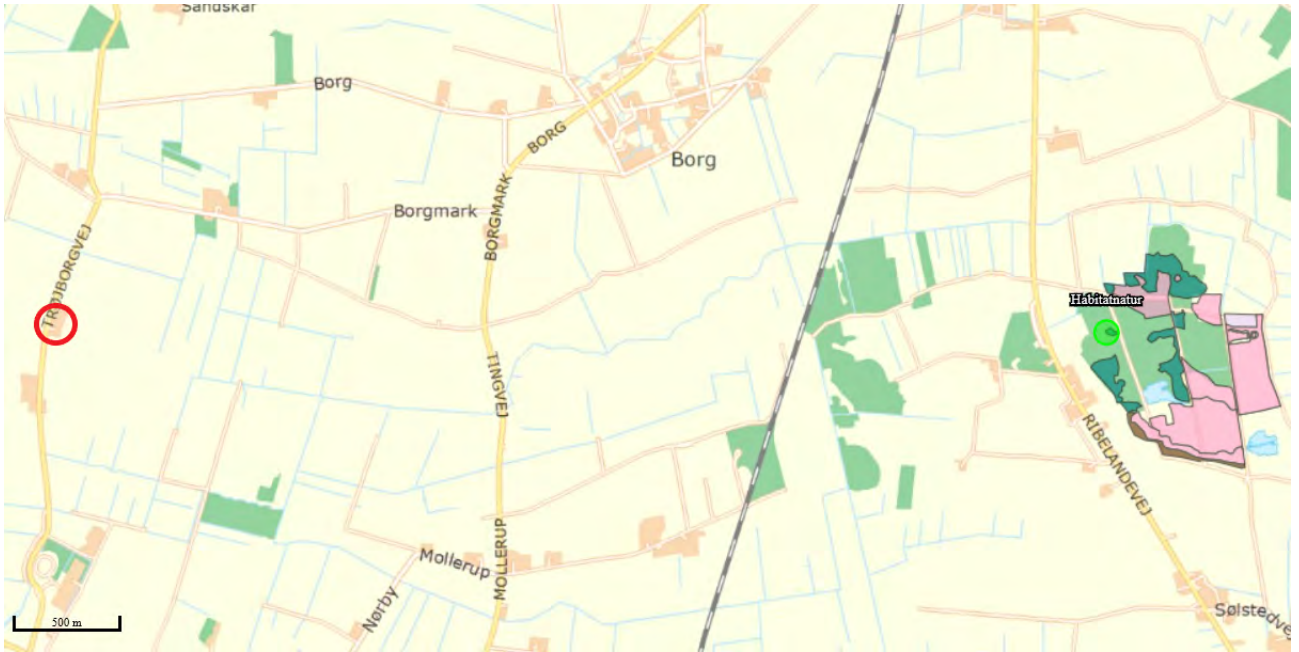
Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder) eller dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter). Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af tabel 6.

Naturområder i nærheden af husdyrbruget fremgår af figur 4, 5 og 6 og beregningerne af ammoniak til disse områder af tabel 7. Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette er beskrevet nærmere nedenfor.

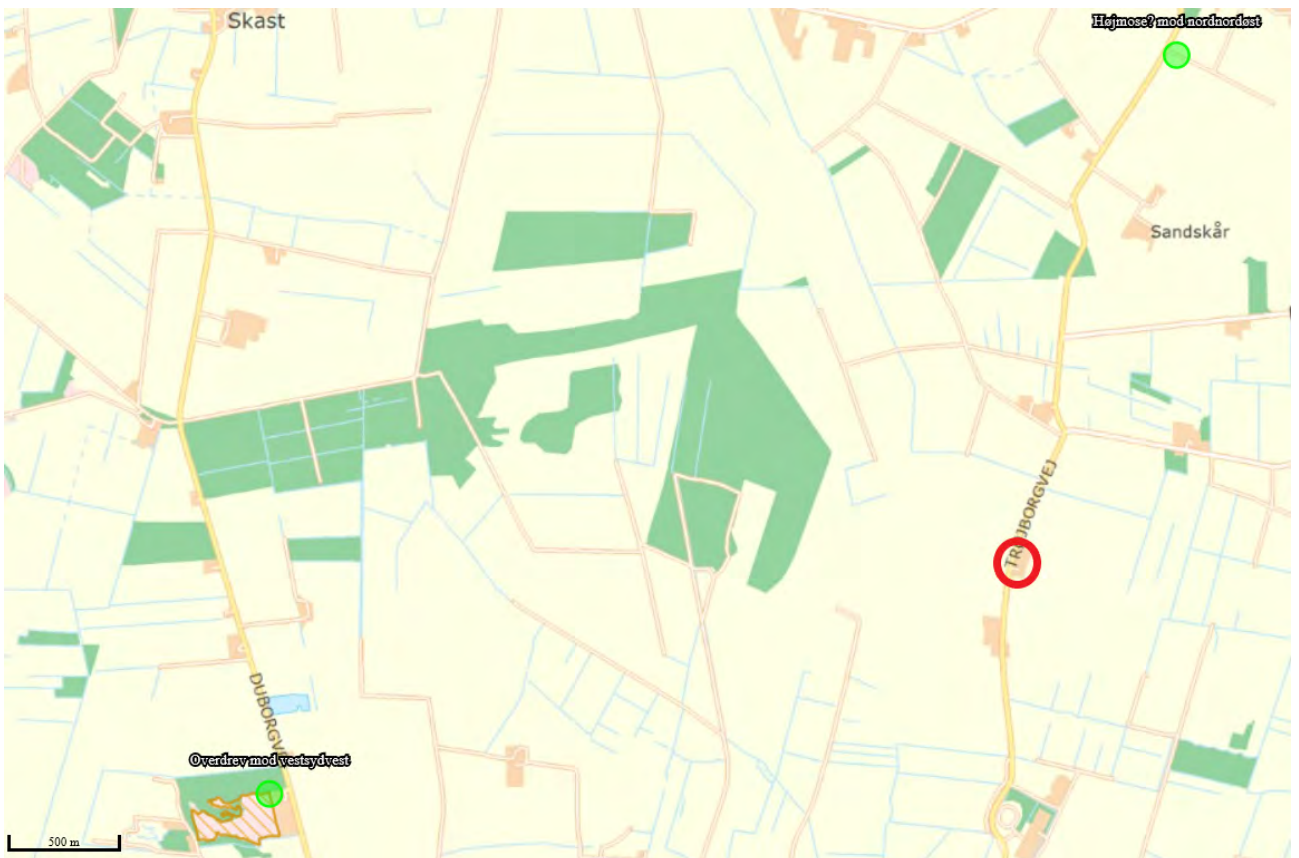
Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL ⁴ (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

⁴ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 03/09/2019

Figur 4: Husdyrbrugets placering (rød cirkel) i forhold til nærmeste kategori 1 natur

Figur 5: Husdyrbrugets placering (rød cirkel) i forhold til nærmeste kategori 2 natur

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er en skovbevokset tørvemose i Natura2000 habitatområdet Sølsted Mose som ligger ca. 5 km øst for husdyrbruget (se figur 4). Da naturområdet ligger så langt væk fra husdyrbruget, kan ammoniakdepositionen til naturområdet ikke beregnes, da Husdyrgodkendelse.dk ikke understøtter beregninger udover 4 km. Der er derfor heller ikke udsøgt hvorvidt der ligger andre husdyrbrug, der kan give kumulation til naturområdet.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev ca. 3,6 km vestsydvest for husdyrbruget (se figur 5). Ifølge kort fremsendt fra Tønder Kommune d. 1. juni 2018 er en mose syd for Harres og ca. 2,4 km nordnordøst for husdyrbruget desuden en højmose (se figur 5). Totaldepositionen af ammoniak til disse naturområder er hhv. 0,0 og 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

De nærmeste kategori 3 naturområder er en mose og en ammoniakfølsom skov (jf. de nye skovkort) ca. 1,0 km sydøst for ejendommen (se figur 6). Derudover ligger der ifølge det gamle skovkort i Husdyrgodkendelse.dk, en potentiel ammoniakfølsom skov ca. 1,0 km syd for ejendommen. Da skoven modtager mindre end 1 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /ha/år, er der ikke brugt ressourcer på at afklare om skoven reelt er ammoniakfølsom.

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3 naturområderne ligger mellem 0,0 og 0,1 kg N/ha/år i forhold til både nudriften og 8-årsdriften.

Figur 6: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste kategori 3 og §3 naturområder.

Anden beskyttet natur

Ud over de ovenfor beskrevne naturpunkter er der desuden foretaget depositionsregninger til de nærmeste §3 registrerede naturområder, to søer beliggende hhv. ca. 0,5 km østsydøst og 0,9 km nordøst for ejendommen samt en mose ca. 0,8 km sydvest for ejendommen.

Mosen sydvest for ejendommen er en nedbrudt højmose, der ligger i Natura2000 fuglebeskyttelsesområdet Kogsbøl og Skast mose. Mosen er ikke en del af udpegningsgrundlag for dette område, og er derfor ikke omfattet af definitionen for kategori 1 natur jf. husdyrgodkendelsen § 2 stk. 1. Mosen falder også uden for definitionerne for kategori 2 og 3 natur (jf. husdyrgodkendelsen § 2 stk. 2 og 3), da disse omhandler moser beliggende *udenfor* Natura2000 områder. Mosen er dog §3 beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven, og der må derfor ikke ske en tilstandsændring.

Merdepositionen af ammoniak til disse naturområder ligger mellem 0,1 og 0,5 kg N/ha/år i forhold til både nudriften og 8-årsdriften.

Tabel 7: Ammoniakdeposition til naturområder i nærheden af husdyrbruget

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Pot. ammoniakfølsom skov - gl. kort	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,1	▼
Ammoniakfølsom skov - tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2	▼
Mose mod sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Vandhul mod nordøst - ikke kat. 3	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,3	▼
Vandhul mod østsydøst - ikke kat. 3	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,5	0,5	1,0	▼
Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Højmose? mod nordnordøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev mod vestsydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Mose mod sydvest - ikke kat. 3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3	▼

Bilag IV-arter

Bilag IV arter er særlig beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

I en faglig rapport fra DMU⁵ findes en liste over bilag IV arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Baseret på denne rapport er der undersøgt hvilke bilag IV-arter der *kan* være til stede i området omkring husdyrbruget (se tabel 8).

Derudover er der indhentet data for registreringer af bilag IV arter fra Miljøportalen. På miljøportalen er der ingen registreringer af Bilag IV arter indenfor en afstand af 2 km fra husdyrbruget.

Tabel 8: Bilag IV arter som kan være tilstede i nærheden af husdyrbruget

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Vandflagermus	<i>Myotis daubentonii</i>	DMU
Brunflagermus	<i>Nyctalus noctula</i>	DMU
Sydflagermus	<i>Eptesicus serotinus</i>	DMU
Pipistrellflagermus	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	DMU
Padder		
Spidssnudet frø	<i>Rana arvalis</i>	DMU
Krybdyr		
Markfirben	<i>Lacerta agilis</i>	DMU

3.6 Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)

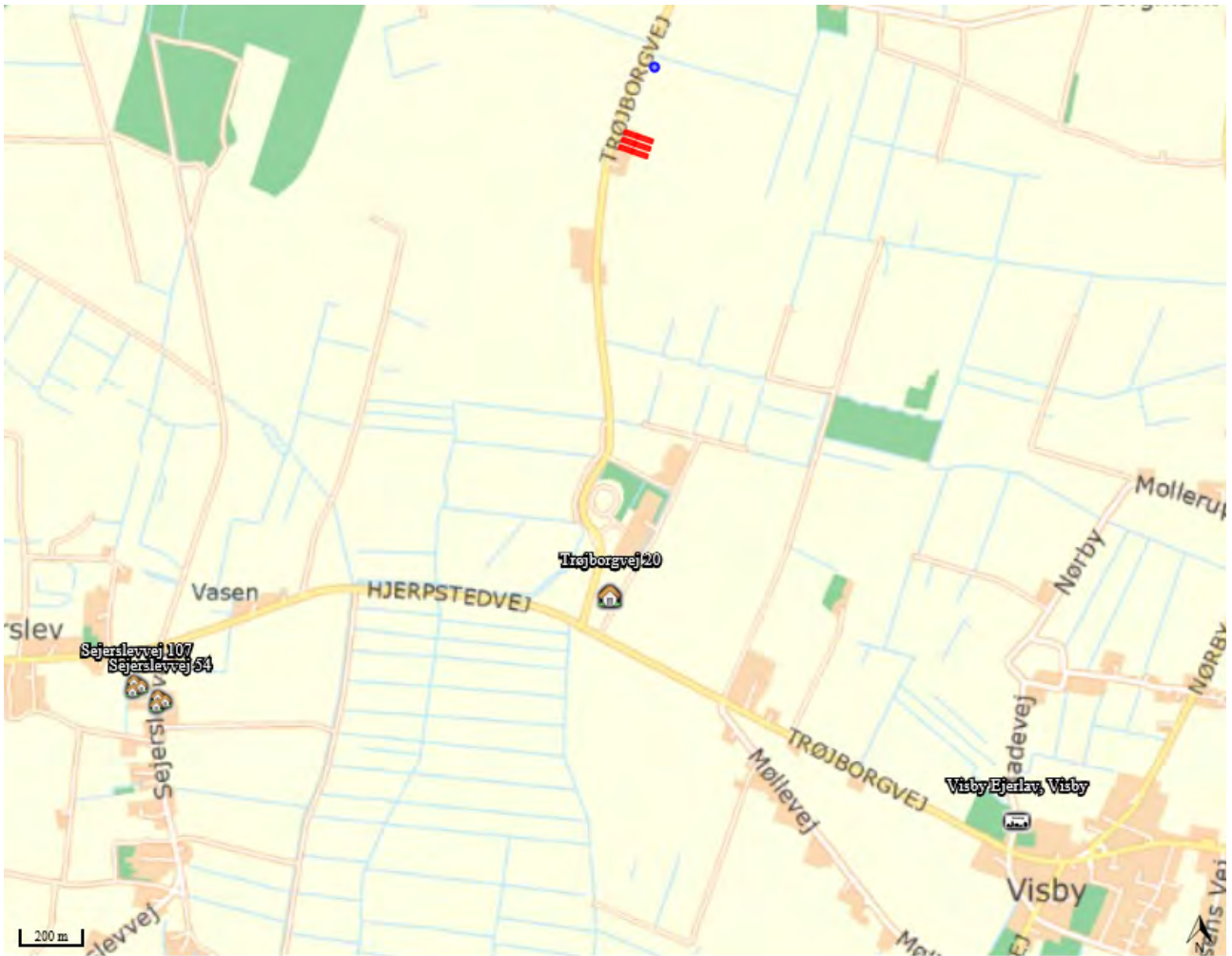
De nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i skema 216079 i Husdyrgodkendelse.dk og ses i figur 6.

Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er Trøjborgvej 20, der ligger ca. 1,5 km syd for ejendommen (vægtet gennemsnitsafstand). Nærmeste samlede bebyggelse udløses af Sejerslevvej 54, der ligger i Nørre Sejerslev ca. 2,5 km sydvest for husdyrbruget. Nærmeste byzone er byzonen ved Visby, der ligger ca. 2,6 km sydøst for husdyrbruget.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i forhold til lugt, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra nærmeste enkelt bolig eller 300 m fra den nærmeste samlede bebyggelse eller byzone.

De beregnede lugtgeneafstande fremgår af tabel 8. Det ses at geneafstandene til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

⁵ Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

Figur 6: Nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone

Tabel 9: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Trøjborgvej 20	0	NY	366,3	293,1	1534,3	Ja
Sejerslevvej 107	0	NY	715,4	643,9	2492,8	Ja
Sejerslevvej 54	0	NY	715,4	643,9	2476	Ja
Visby Ejerlav, Visby	0	NY	923,1	876,9	2633	Ja

Konsekvenszone: 936 m

3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)

Ejendommen Trøjborgvej 25 er både nærmeste nabo og nærmeste husdyrbrug og er ejet af ansøger. Der er omkring 400 m mellem de to husdyrbrug. Nærmeste nabo i forhold til gyllebeholderen ligger ca. 390 m væk.

3.7.1 Støj (B7, D1b)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, indblæsning af foder i siloer samt transport af dyr, foder og gylle mv. I værkstedet står en kompressor, der benyttes meget sjældent. Placering af støjkilder ses på kortet i figur 7.

Ventilationsanlæggene i de eksisterende stalde er løbende udskiftet, hvorfor der generelt er tale om nyere og støjsvage ventilatorer. Det er ikke de allermindst strømforbrugene typer, idet skift til denne type vil kræve udskiftning af styringsenheder m.v. I de nye stalde vil der blive opsat støvsvage og energibesparende ventilation.

Støjende aktiviteter på ejendommen sker for det meste i dagtimerne, og når det er muligt for lukkede døre. Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Der sker ingen ændringer i støjkilderne fra husdyrbruget med det ansøgte, men der ske en stigning i antallet af transportere (se afsnit 3.7.6).

3.7.2 Rystelser og vibrationer (B7, D1b)

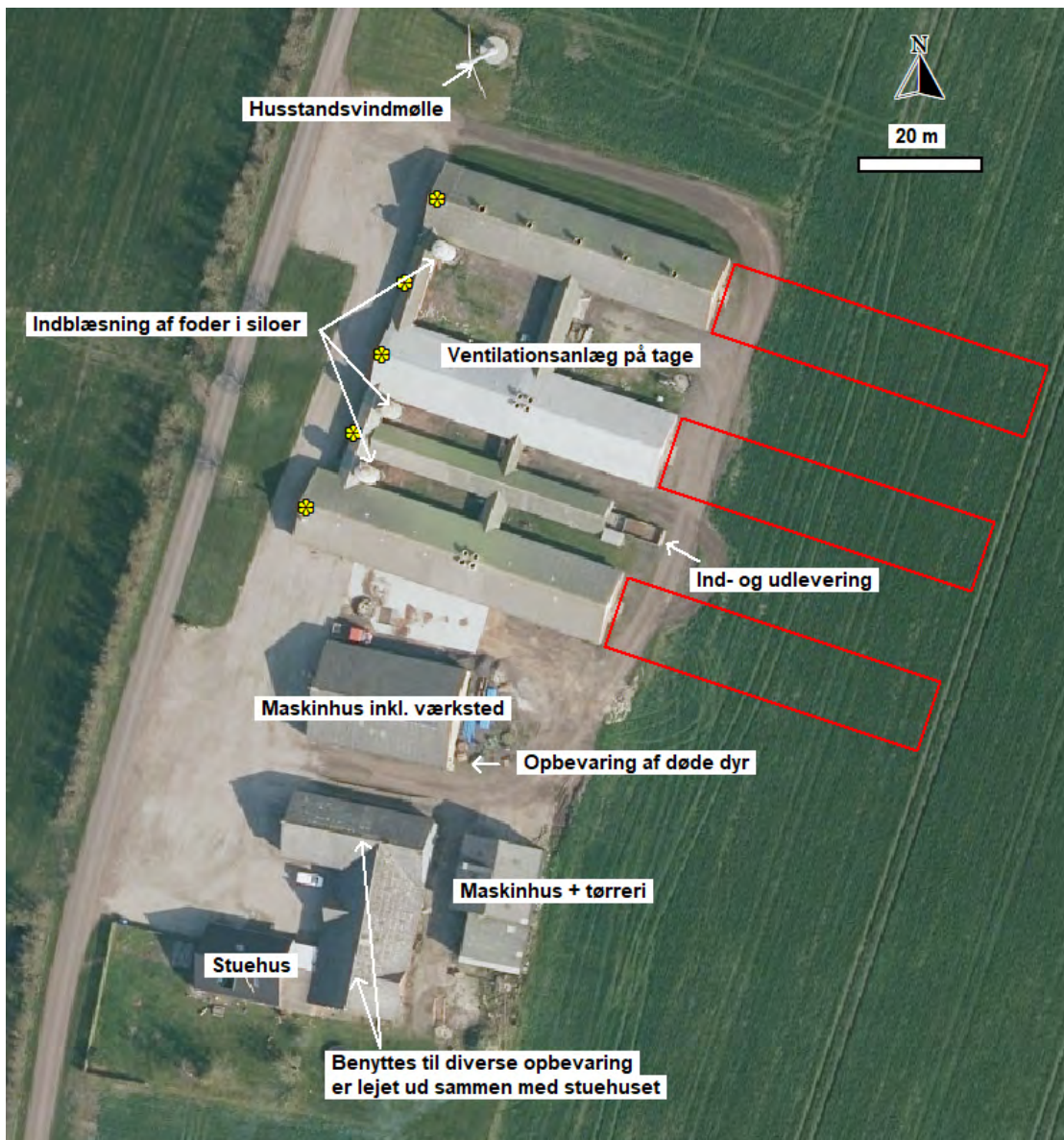
Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transportere til og fra ejendommen og internt på husdyrbruget. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg og andre maskiner. Der sker ingen ændringer i kilderne til eventuelle rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med det ansøgte, men der vil som nævnt ske en stigning i antallet af transportere (se afsnit 3.7.6).

3.7.3 Støv (B7, D1b)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejtet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Der indkøbes færdigblandet tørfoder, der blæses direkte ind i fodersiloerne, hvorfra det ledes ud i staldene gennem rørsystemer. Der er støv cykloner på fodersiloerne der mindsker evt. støvgener i forbindelse med håndteringen af foder. Der vil ikke blive opsat nye siloer i forbindelse med forlængelsen af staldene. Der er desuden overbrusningsanlæg i de eksisterende stalde og vil også blive etableret i de nye stalde, hvilket er med til at reducere støvemissioner fra staldene. Arealerne ved staldene er desuden befæstede, hvilket også er med til at reducere støvemissioner.

Der sker ingen ændringer i støvkilderne fra husdyrbruget i forbindelse med det ansøgte, men der vil ske en stigning i antallet af udkørsler med gylle (se afsnit 3.7.6).

Figur 7: Placering af støjkilder og udvendig belysning (gule stjerner) på husdyrbruget. De røde firkanter markerer placeringerne af de nye forlængelser af staldene.

3.7.4 Lys (B7, D1b)

Der er udvendig belysning langs vest siden af staldgavlene i form af små lamper/spots (se figur 7). Den udendørs belysning er sensorstyret. Der ændres ikke på den udvendige belysningen på ejendommen i forbindelse med det ansøgte projekt. Lyset i staldene er kun tændt i forbindelse med arbejde i staldene, og dette vil også gøre sig gældende i de nye stalde.

3.7.5 Skadedyr (B7)

Ansøger oplever ikke problemer med skadedyr. Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Opbevaring af foder sker i fodersiloer indendørs i foderladen, og der fejdes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Der sker ingen fluebekæmpelse, idet der ikke har været behov for det. Bliver det nødvendigt i en periode forventes benyttet et godkendt strømiddel. Rottebekæmpelse sker via det private firma Nomus. Rotter bekæmpes med rottegift udlagt i kasser.

3.7.6 Transporter (B7)

Antallet af tunge transportere fremgår af tabel 10. Der forventes en stigning i antallet af transportere på 80 % på grund af flere kørsler med gylle, foder og ind- og udlevering af dyr.

Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransportere i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 2 gange dagligt.

Gyllen afhændes som nævnt til biogasanlæg. Biogasanlægget kommer med et læs afgasset biomasse og leverer det i gyllebeholderen, og kører derefter ned til staldanlægget og medtager et læs gylle fra forbeholder, inden der køres retur.

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via de to indkørsler fra Trøjborgvej (se oversigtskortet i bilag 1). Tunge transportere sker typisk i dagtimerne på hverdage. Udkørsel af gylle kan dog ske uden for dette tidsrum, såfremt det pga. vejrforhold er nødvendigt.

Tabel 10: Antal tunge transportere til husdyrbruget

Tunge transportere (ind og ud tælles som en transport)	Nudrift Antal/år	Ansøgt drift Antal/år
Indkørsel af foder (lastbil, kapacitet 32 ton)	ca. 52	ca. 104
Levering af smågrise (lastbil, kapacitet ca. 700 stk.)	ca. 12	ca. 24
Afhentning af slagtesvin (lastbil, kapacitet ca. 210 stk.)	ca. 38	ca. 76
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Udkørsel af gylle (gyllevogn, kapacitet 25 ton)	ca. 168	ca. 342
Kørsel til/fra biogasanlæg (lastbil, kapacitet ca. 38 ton)	ca. 110	ca. 225
Afhentning af dagrenovation (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Andet affald (lastbil)	ca. 6	ca. 6
Maksimalt i alt	ca. 490	ca. 881

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)

3.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr opbevares på østsiden af maskinhuset (se figur 7). Dyrene ligger på betonspalter og under kada-verkap. DAKA afhenter ca. 1 gang om ugen og dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen.

3.8.2 Affald (B8)

I tabel 11 er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder efter udvidelsen af staldene.

Der er ikke affald i form af spildolie, olie- og brændstoffiltre og blyakkumulatorer på ejendommen, da disse skiftes i forbindelse med service på eksternt værksted. Der opbevares heller ingen bekæmpelsesmidler på ejendommen.

Tabel 11: Opbevaring, afskaffelse og skønnede mængder af affald fra husdyrbruget

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	Maskinhus/værksted	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	ca. 300 stk.
Medicinrester	Medicin opbevares i køleskab i staldkontoret	Transporterer selv	Apotek	normal intet
Kanyler i særlig beholder	Kanyleboks i staldkontor	Transporterer selv	Apotek	maks. 2 boks
Batterier – alle typer	Maskinhus/værksted	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	ca. 5 stk.
Fast affald:				
Tom emballage (papir/pap)	Maskinhus/værksted	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	ca. 200 kg
Tom emballage (plast)	Maskinhus/værksted	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	normal intet
Lysstofrør	Maskinhus/værksted	Tage Petersen	Kendes ikke	ca. 100 stk.
Jern og metal	Samles på Hjørpstedvej 7	Transporterer selv	Genbrugsplads i Skærbæk eller Tønder	0-2 tons
Tomme olietromler	Maskinhus/værksted	Olieleverandør	Kendes ikke	ca. 2 stk.
Diverse brændbart	Erhvervscontainer	Tage Petersen	Kendes ikke	ca. 800 l hver 2. måned

3.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der er opstillet en 1.800 l fyringsolietank på fast gulv i maskinhuset (oliefyret står i forrummet i forbindelse med staldene). Der er ingen dieselolietanke på ejendommen.

I maskinhuset opbevares endvidere olieråvarer. Det maksimale oplag vil være på 400 liter olie. Spildolie opbevares i en spildbakke, der kan opsamle volumen tilsvarende den største beholder, der opbevares på spildbakken.

Der opbevares på nuværende tidspunkt ikke bekæmpelsesmidler på ejendommen og der er derfor er på nuværende tidspunkt ikke et kemirum på ejendommen. Men da ansøger selv skal til at stå for markdriften vil

der fremadrettet blive opbevaret bekæmpelsesmidler på ejendommen, og der vil derfor blive etableret et kemirum i det sydøstligste hjørne af maskinhuset.

Hvis der opbevares vaskemidler til staldvask står disse i forrummet til staldene. Det maksimale oplag vil være ca. 10 liter.

3.8.4 Råvarer

De væsentlige råvarer i forbindelse med svineproduktion er foder og vand. Ansøger forventer at efter udvidelsen af staldene vil det samlede foderforbrug blive ca. 3100 tons om året.

Ansøger bestræber sig på, at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der fodres udelukkende med indkøbt foder og der tørfodres. Der benyttes 2 foderblandinger til slagtesvinene. Foderblandingerne indeholder tilpassede mængder aminosyrer og højtfordøjelige uorganiske foderfosfater.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 2.8.6.

3.8.5 Energiforbrug (B8)

Husdyrbrugets energiforbrug er opgivet i tabel 11. Ansøger forventer at el-forbruget til selve driften fordobles med det ansøgte. Derudover forventes det, at der skal bruges ca. 97.500 kWh til gyllekølingsanlægget (Jf. oplysninger fra Klimadan). Energiforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset.

Tabel 12: Husdyrbrugets skønnede energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

Type	Forbrug nudrift (2018)	Forbrug ansøgt drift
El	84.671 kWh	ca. 266.850 kWh
Fyringsolie	maks. 3000 l	maks. 3000 l

De eksisterende staldbygninger er isolerede og kan opvarmes (varmeslanger eller kalorifereanlæg). De nye stalde vil også blive isoleret og opvarmet ved behov.

På nuværende tidspunkt opvarmes stalde og stuehus vha. varmesystem forbundet med træpillefyret på Trøjborgvej 25 gennem en nedgravet ledning. Varmesystemet benyttes også i forbindelse med udtørring af stalde efter vask. Der er opsat et oliefyr om reserve, så det er muligt at opvarme vha. oliefyret, såfremt træpillefyret går i stykker, eller hvis der er behov for supplerende varme i meget kolde perioder.

Når de nye forlængelser af staldene er bygget vil varmen fra gyllekølingen anvendes til opvarmning af staldene og stuehuset og til udtørring af staldene. Overskuds varme fra gyllekølingen vil blive brugt på Trøjborgvej 25.

Der er undertryksventilation i de eksisterende stalde, og det vil der også blive anvendt i de nye stalde. Der vil blive opsat lavenergi ventilatorer i de nye stalde. Ventilatorerne vaskes jævnligt i forbindelse med vask af de enkelte stalde, hvilket reducerer modstanden i ventilationerne, og derved anvendes der mindre energi til driften. Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene.

Der er opsat lavenergyløsløstør i de eksisterende stalde. I de nye stalde vil der blive opsat energibesparende LED-belysning.

3.8.6 Vandforbrug (B8)

Husdyrbruget modtager vand fra Bredebro vandværk og forbruget fremgår af tabel 13. Ansøger forventer at vandforbruget fordobles med det ansøgte. Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold samt forbrug i boligen.

Det er vandbesparende drikkepipler i drikkekar i de eksisterende stalde, og der vil blive sat det samme op i de nye stalde. Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand. Staldene vaskes med højtryksrenser og varmt vand, hvilket er vandbesparende.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Tabel 13: Husdyrbrugets vandforbrug

Type	Forbrug nudrift (2018)	Forbrug ansøgt drift
Samlet vandforbrug (inkl. stuehus)	4.622 m ³	9.300 m ³

3.8.7 Spildevand og restvand (B8)

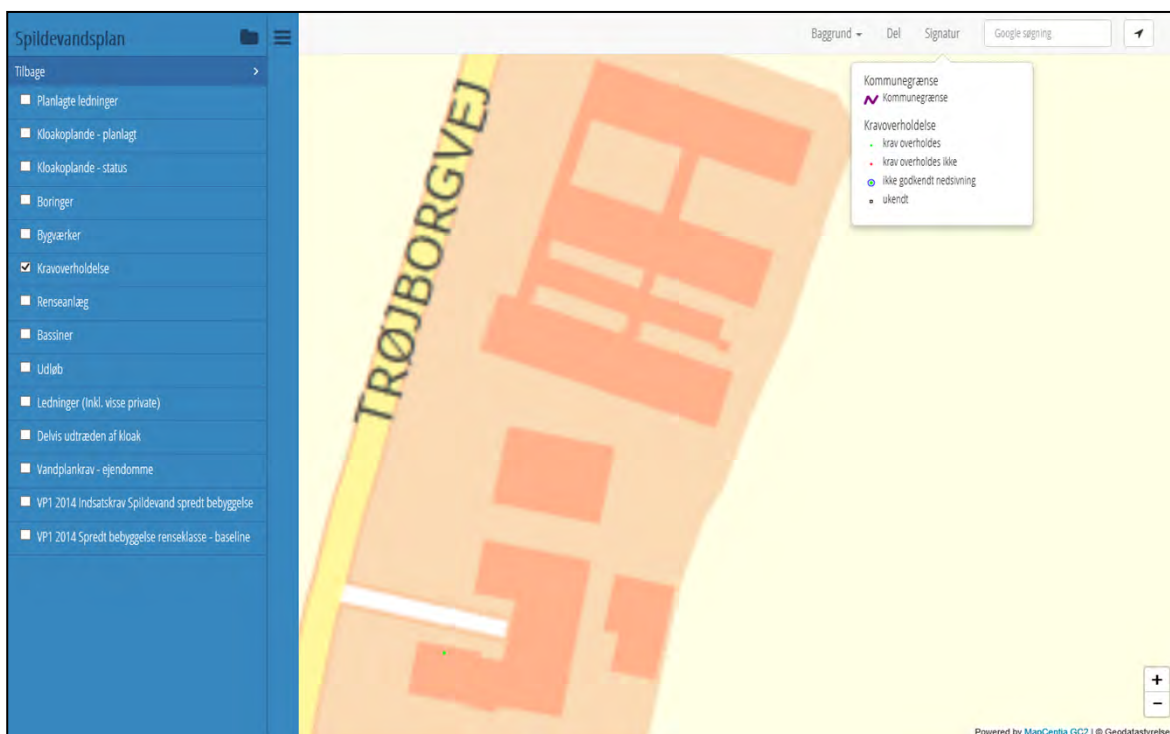
Afløbsforholdene på ejendommen fremgår af afløbsplanen i Bilag 5.

Spildevand fra husdyrproduktionen og regnvand fra læssemperer ledes til forbeholderen. Gyllesystemet fra de nye stalde kobles på det eksisterende gyllesystem. Der er rørledning fra forbeholderen til gyllebeholderen, men da al gylle afhentes af biogasanlæg direkte fra forbeholderen, pumpes der ikke ud til gyllebeholderen.

Regn- og vaskevand fra vaskepladsen ledes til en forbeholder, og herfra pumpes det ind i staldene.

Tagvand fra bygning og regnvand fra befæstede arealer nedsives via faskiner. Det samme vil ske med tagvand fra de nye stalde. Der er ingen afløb på ejendommen der leder til overfladevand.

Sanitært spildevand fra toilet i stald og fra stuehuset afledes via septiktanke til nedsivning. Ifølge Tønder Kommunes digitale kort ligger Trøjborgvej 30 uden for spildevandsplanens område. Kortlaget "Kravoverholdelse" angiver at "krav overholdes" i forhold til spildevandsafledning på ejendommen (se figur 8).

Figur 8: Kravoverholdes ifølge Tønder Kommunens spildevandsplan. Kort: Tønder kommunes GIS kort.

3.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet i afsnittene 3.5 -3.8. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i staldkontoret og opdateres løbende, når der er behov. Når de nye forlængelser af staldene er blevet bygget vil beredskabsplanen bliver opdateret.

De største ulykker der kan forekomme på ejendommen, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller olie. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholder er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af ejendommens gylle (se afsnit 3.1.2). Gyllebeholderen er desuden omfattet af 5 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekort ses det, at terrænet omkring gyllebeholderen er meget fladt, så skulle der alligevel ske et brud på gyllebeholderen, vil gyllen derfor ikke sprede sig særlig langt. Nærmeste vandløb ligger dog kun ca. 20 m nord for gyllebeholderen. Der er etableret en beholderbarriere, der kan tilbageholde den del af gyllebeholderens volumen, der ligger over terræn. Der er også monteret alarm på gyllebeholderen, der sender SMS i tilfælde af fald i gyllestanden i gyllebeholderen, og der er etableret et lukket omfangsdræn.

Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2), og dernæst kontaktes maskinstation for hjælp til at fjerne gyllen.

3.10 BAT Ammoniakemission (B9, C2)

Husdyrbrugets BAT-niveau beregnes i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af tabel 13.

Forudsætningen for BAT-beregning tager afsæt i, at der er en produktionstilladelse fra før Husdyrloven på de eksisterende staldafsnit. BAT-beregningen er dermed baseret på forudsætningerne at alle de eksisterende staldafsnit er "eksisterende staldafsnit" som det fremgår af tabel 14. De nye forlængelser af staldene indgår i BAT-beregningen som "nye staldafsnit".

De nye stalde bliver etableret med 25-49 % fast gulv, og dette staldsystem lever ikke op til BAT-kravet. Den ekstra ammoniakemission som det valgte staldsystem giver anledning til hentes ved dels at benytte teltoverdækningen på gyllebeholderen som en miljøteknologi i ansøgning og ved at etablere gyllekøling i de tre nye stalde. Gyllekølingen er sat ind som miljøteknologi i ansøgning med en ammoniakreducerende effekt svarende til 13,6 %. I Bilag 6a ses en beregning over gyllekølingen og den køleeffekt som anlægget skal køre med for at opnå den nødvendige ammoniakreduktion.

Husdyrgodkendelse.dk beregner et samlet BAT-niveau på 5787 kg NH₃-N/år for husdyrbruget. Ved brug af de valgte miljøteknologier (teltoverdækning og gyllekøling) er den faktiske emission fra husdyrbruget 5786 kg NH₃-N/år, og det vejledende BAT-niveau er der overholdt med 1 kg.

Tabel 14: Samlet BAT beregning

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5550	236	5787
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5667	118	5786
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 15: Forudsætninger for BAT-beregningen

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 3	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Stald 2	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Stald 1	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Forlængelse af stald 3	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,57	1,90
Forlængelse af stald 2	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,57	1,90
Forlængelse af stald 1	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,57	1,90

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

3.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Det forslås at der fastsættes vilkår til gyllekølingsanlæggets drift i overensstemmelse med standardvilkårene i Miljøstyrelsens Teknologiliste⁶. I Bilag 6b findes et forslag til de vilkår der skal stilles til anlægget. Da anlæggets dimensionering ikke er helt på plads endnu, forslås det, at der stilles vilkår (nr. 2) om, at der inden ibrugtagning indsendes en beregning af antallet af varmepumper og deres kapacitet og driftstid.

Det forslås også at der fastsættes vilkår til teltoverdækningen på gyllebeholderen i overensstemmelse med standardvilkårene i Miljøstyrelsens Teknologiliste⁷.

3.12 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Husdyrbruget på Trøjborgvej 30 ligger ca. 14 km fra den dansk-tyske grænse og ca. 20 km fra nærmeste kommunegrænse (Aabenraa kommune).

4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 6 skal ansøgningen på passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I de følgende afsnit er der angivet i parentes hvilke af ovenstående emner der dækkes i afsnittet.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer (D1c)

(Kulturarv, landskabet)

Landskab, planforhold og kulturarv

Husdyrbruget ligger som nævnt indenfor udpegningen "bevaringsværdige landskaber" som ifølge Tønder's kommuneplan har følgende retningslinje (2.1.3):

⁶ <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/vilkaarsforslag-gyllekoeling-anvendelse-af-datalogger/>

⁷ <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/gylleopbevaring/vilkaarsforslag-fast-over-daekning-af-gyllebeholder-med-telt/>

- I bevaringsværdige landskaber gives hensynet til landskabets karakter særlig stor vægt. Byggeri, anlæg og ændring af arealanvendelse, der kan sløre landskabskarakteren, skal vurderes.
- Byggeri, der er erhvervmæssigt nødvendig for landbrugs- og skovbrugsejendomme, søges indpasset i landskabet under hensyntagen til eksisterende bygninger, særligt med hensyn til placering, naboer, udformning, materialevalg og passende beplantning eller afskærmning.

Byggeriet er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendommen. De tre eksisterende stalde bliver forlænget med 53,06 m og staldanlægget bliver dermed lidt mere end dobbelt så langt som på nuværende tidspunkt. De nye forlængelser vil blive opført i samme materialer og farver som de eksisterende stalde og bliver dermed tilpasset det eksisterende staldanlæg. Der er taget hensyn til nabo ved placeringen af staldanlægget da der er langt til nærmeste nabo (ca. 400 m til Trøjborgvej 25).

Selvom husdyrbruget ligger i et fladt landskab vurderes det, at ejendommen ikke er særlig synligt i landskabet, da ejendommen kun er synlig, når man kommer kørende ad Trøjborgvej og staldanlægget er delvist afskærmet af levende hegn. Det vurderes derfor at den ansøgte udvidelse af staldanlægget ikke vil have en negativ indvirkning på landskabet og at retningslinjen for "bevaringsværdige landskaber" er overholdt.

Husdyrbruget ligger desuden indenfor udpegningen "Fortidsminde område", men da der er ca. 450 m til nærmeste ikke-fredede fortidsminde (mod øst) og ca. 1 km til det nærmeste fredede fortidsminde ved Trøjborg voldsted mod syd, vurderedes det at den ansøgte udvidelse af staldanlægget ikke vil have en negativ indvirkning på kulturarv i området.

Afstandskrav

Husdyrlovens afstandskrav jf. § 6 og 8 er overholdt, på nær afstandskravet på 30 m til naboskel fra den eksisterende gyllebeholder. Da gyllebeholderen blev etableret, var afstandskravet til skel på 15 m. Da der er tale om en eksisterende lovlig etableret gyllebeholder, og der ikke sker forøget forurening fra gyllebeholderen, vurderes det, at der ikke skal ansøges om dispensation fra afstandskravet.

De nye forlængelser af staldene overholder alle afstandskravene.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission (D1c)

(Menneskers sundhed, luft)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser af BAT-niveauet for ammoniak overholdes. BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til at der er valgt staldsystemer og/eller teknologier blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det at der sker en tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Naturområder

Ammoniakdepositionen til de nærmeste naturområder omkring husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.5.

Der er meget langt (mindst 2,4 km) til de nærmeste kategori 1 og 2 og ammoniakdeposition til disse naturområder fra husdyrbruget Trøjborgvej 30 er derfor nul eller meget lav (0,0-0,1 kg N/ha/år). Beskyttelsesniveauerne for kategori 1 på 0,2-0,7 Kg N/ha/år og for kategori 2 på 1,0 kg /ha/år er dermed overholdt.

Der er også forholdsvis langt til kategori 3 og §3 natur (mindst 0,5 km). Den største mer-deposition som det ansøgte projekt giver anledning til er derfor 0,5 kg N/ha/år. Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 eller §3 natur, er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, hvilket dermed er overholdt.

Da husdyrbruget med det ansøgte overholder ammoniakdepositionskravene til kategori 1,2 og 3 og ikke giver anledning til en merdeposition over 1 kg N/ha/år til § 3 naturområder i nærheden, vurderes det, at afsætning af ammoniak fra husdyrbruget og den ansøgte udvidelse ikke vil have en negativ indvirkning på naturområder i nærheden af husdyrbruget.

Bilag IV arter

Der er ikke registeret Bilag IV arter indenfor en afstand af 2 km fra husdyrbruget. Det kan dog ikke udelukkes at der findes Bilag IV arter i naturområderne i nærheden af ejendommen. Da merdeposition af ammoniak til naturområder i nærheden af husdyrbruget er under 1 kg N/ha/år, vurderes det, at denne ansøgning ikke vil have en negativ påvirkning af potentielle levesteder for Bilag IV-arter.

Da der desuden ikke fjernes hverken træer, stenbunker eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder for flagermus, vurderes det også, at der ikke er risiko for at forstyrre evt. flagermus på ejendommen.

Baseret på ovenstående, vurderes derfor, at denne ansøgning ikke vil have en negativ påvirkning af Bilag IV-arter og deres potentielle levesteder.

4.4 Lugtgener for omboende (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Lugtregningerne er beskrevet under punkt 3.6. Lugtregningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beregningerne viser, at husdyrbruget Trøjborgvej 30 overholder lugtgenestandarderne til både enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående og da der er langt til nærmeste nabo (ca. 400 m til Trøjborgvej 25) vurderes det at denne ansøgning ikke vil medføre en negativ indvirkning i forhold til lugt til omboende.

4.5 Gener fra støj, rystelser, vibrationer og støv (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Gener fra husdyrbruget i form af støj, rystelser, vibrationer og støv er beskrevet under punkterne 3.7.1-3.1.3.

Husdyrbruget på Trøjborgvej 30 ligger meget langt væk fra omkringboende. De nærmeste naboer til både staldanlægget og gyllebeholdere ligger ca. 390-400 m væk.

På grund af den store afstand til omkringboende, arten af støj- og støvkilder og de tiltag der er på ejendommen for at reducere støj- og støvemissioner, vurderes det at husdyrbruget ikke medfører væsentlige støj eller støvgener for naboer. Det vurderes, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Eventuel lavfrekvent støj vurderes også at være af et omfang, der ikke generer naboer.

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene. Der kan evt. forekomme rystelser fra transportere til og fra husdyrbruget, men det vurderes at være af meget begrænset omfang.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige gener for naboerne og ikke vil påvirke deres sundhed.

4.6 Lyspåvirkninger (D1c)

(Landskabet og gener for mennesker)

Belysning på husdyrbruget er beskrevet i afsnit 3.7.4. På grund af den store afstand til naboer, den udendørs belysnings placering og lysstyrke vurderes det, at den udendørs belysning ikke vil genere naboer. Da der ikke er lys i staldende om natten vil der heller ikke være lysudslip via vinduer. Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig, men da transportere hovedsageligt forekommer i dagstimerne, vurderes lys fra transportere heller ikke at kunne genere naboer.

Det vurderes derfor, at lys fra ejendommen ikke giver anledning til væsentlige gener for de omkringboende og heller ikke i forhold til landskabelige hensyn.

4.7 Skadedyr (D1c)

(Gener og menneskers sundhed)

Tiltag til at bekæmpe skadedyr er beskrevet i afsnit 3.7.5. Det vurderes, at der er taget de nødvendige tiltag på ejendommen for at minimere gener fra skadedyr, og at husdyrbruget derfor ikke er til gene for naboer og menneskers sundhed i forhold til skadedyr.

4.8 Transporter (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Transporter i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.6.

Da staldanlægget udbygges til dobbelt kapacitet vil der ske en stor stigning i antallet af transportere til husdyrbruget (ca. 80 %). Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transportere. Ansøger planlægger transporterne, så de, så vidt det er muligt, sker i dagtimer på hverdage.

Da der er langt til næste naboer og da ansøger gør en indsats for at tilrettelægge transporter til husdyrbruget, vurderes det at stigningen i antallet af transporter ikke vil medføre væsentlige yderligere gener for de omkringboende.

4.9 Energi (D1c)

(Klima)

Se afsnit 5.2.2

4.10 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)

(Vand)

Vandforbrug

Se afsnit 5.2.3

Grundvand og overfladevand

Husdyrbruget ligger i et område uden særlige drikkevandsinteresser og uden for indvindingsoplandene til de nærmeste vandværker. Da de eksisterende stalde, gyllebeholder, fortank og gyllerør er etableret i tætte og stabile materialer, vurderes der, at der ikke risiko for udsivning til omgivelserne under normal drift.

Gyllebeholderen ligger ca. 20 m fra nærmeste vandløb. Der er etableret en beholderbarriere, der kan tilbageholde gyllen hvis der skulle ske et brud på gyllebeholderen. Der er også monteret alarm på gyllebeholderen, der sender SMS i tilfælde af fald i gyllestanden i gyllebeholderen, og der er etableret et lukket omfangsdræn. Det vurderes, at der er taget de nødvendige forhåndsregler for at forhindre forurening af vandløbet hvis der skulle ske et brud på tanken.

Der ledes ikke tagvand eller vand fra befæstede arealer på ejendommen til vandløb.

Baseret på ovenstående, vurderes det at husdyrbruget ikke har væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af grundvand eller overfladevand.

4.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)

(Jordarealer og jordbund)

Risiko for udsivning af gylle, olie eller kemikalier

Da stalde, gyllerør, fortank og gyllebeholder på husdyrbruget er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der ved normal drift ikke kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund som følge af husdyrbruget. Hvis der skulle ske et brud på gyllebeholderen vil gyllen hurtigt blive samlet op. Procedurerne ved et brud på gyllebeholderen er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan.

Opbevaring af olie og kemikalier er beskrevet under punkt 3.8.3. Det vurderes, at olie og kemikalier opbevares miljømæssigt forsvarligt og dermed ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks til brug ved uheld med olie.

Affald

Affaldshåndteringen på husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.2. Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder, end der er behov for, husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes, at husdyrbruget gør en indsats for at leve op til affaldshierarkiet og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ. Det vurderes desuden at affald fra husdyrbruget ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund.

4.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smidsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i fødevarerstyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

4.13 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)

Ansøger driver som nævnt også animalsk produktion på ejendommene Hjerpstedvej 7, 6280 Højer (søer og slagtesvin) samt Trøjborgvej 25, 6261 Bredebro (smågrise og polte). Selvom der flyttes dyr mellem ejendommene, kan alle ansøgers ejendomme drives uafhængig af hinanden, hvorfor det vurderes at husdyrbruget Trøjborgvej 30 ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med de andre ejendomme.

Ejendommen Trøjborgvej 25 er både nærmeste nabo og nærmeste husdyrbrug og er ejet af ansøger. Da der er omkring 400 m mellem de to husdyrbrug vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulative effekter med hensyn til støj, vibration, støv- og lysgener, skadedyr og affald.

Husdyrbruget på Trøjborgvej 30 ligger ca. 14 km fra den dansk-tyske grænse og ca. 20 km fra nærmeste kommunegrænse (Aabenraa kommune). På grund af den store afstand vurderes det, at der ingen grænseoverskridende virkninger er.

4.14 Alternative løsninger (D1d)

I ansøgningsprocessen er andre placeringer af de nye stalde diskuteret, men den ansøgte placering er valgt da det er mest hensigtsmæssigt for driften af anlægget, at de nye stalde bygges som forlængelser af de eksisterende stalde.

Der er også diskuteret andre muligheder for miljøteknologier end de valgte teknologier (gyllekøling og telt-overdækning). Gylleforsuring er fravalgt, da ansøger levere gylle til biogas og de modtager ikke forsuret gylle. Luftrensning er også fravalgt da det er en meget dyr investering, og da husdyrbruget ligger meget langt væk fra naboer og natur er der ikke behov for så stor en lugt og ammoniakeffekt som et sådan anlæg har. Ansøger har valgt at bruge miljøteknologierne teltoverdækning, da denne allerede er etableret, og gyllekøling da han kan bruge varmen til opvarmning af stalde og stuehus.

Alternativet til ikke at give en ny miljøgodkendelse (0-alternativet) er, at ejendommen drives videre efter den nuværende produktionstilladelse.

4.15 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet under punkterne: 4.2, 4.4-4.8 og 4.12 (befolkningen og menneskers sundhed); 4.3 (biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter); 4.2 og 4.8-11 (jordarealer, jordbund, vand, luft og klima) samt 4.1 og 4.6 (materielle goder, kulturarv og landskabet).

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger, som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

4.16 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholderen, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholderen eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres. Beredskabsplanen vil blive opdateret løbende. I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie og lignende.

4.17 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Ph.d. Anne Lausten Hansen, LandboSyd. Anne har arbejdet med husdyrgodkendelser siden august 2018. Kontaktoplysninger er oplyst i databladet.

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)

Da husdyrbruget efter forlængelsen af de eksisterende stalde vil have mere end 2000 stipladser til slagtesvin, er det et IE-husdyrbrug og dermed omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug, og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrloven, er med til at sikre at husdyrbruget lever op til BAT. Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen.

I de følgende afsnit beskrives husdyrbrugets valg af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Der er angivet i parentes hvilket afsnit i BAT-konklusionen det beskrevne forholder sig til. BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.10 og 4.2.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget (C1)

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på ejendommen, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)

5.2.1 BAT-Råvarer (C2)

Der benyttes ikke flere råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) på husdyrbruget end der er behov for. Som tidligere beskrevet bestræbe ansøger sig på, at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Alt foder der anvendes er færdigblandet foder, der er tilsat fytase og der fasefodres med to blandinger.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige foderforbrug ca. 2,82 foderenheder pr. kg tilvækst for et slagtesvin. Med en forventede fremtidige produktion på ca. 15.500 slagtesvin (32-113 kg) giver det et norm foderforbrug på ca. 3541 tons foder. Husdyrbrugets forventede foderforbrug på 3.100 tons ligger dermed under normen.

Husdyrbruget lever dermed op til BAT i forhold til ernæringsmæssig styring (**BAT afsnit 1.3**).

5.2.2 BAT-Energi (C2)

Energiforbrug og tiltag til at minimere energiforbruget på husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.5. Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige elforbrug ca. 10 kWh pr. slagtesvin, dog med mulighed for store variationer. Med en forventede fremtidige produktion ca. 15.500 slagtesvin (32-113 kg) giver det et norm elforbrug på ca. 155.000 kWh.

Husdyrbrugets forventede fremtidige elforbrug på ca. 97.500 kWh til gyllekølingsanlægget og ca. 169.300 kWh til den øvrige drift. El-forbruget til gyllekølingsanlægget vil erstattes det nuværende forbrug af træpiller på ejendommen Trøjbjergvej 25, hvorfra der modtages varme på nuværende tidspunkt.

Husdyrbrugets forventede el-forbrug (uden gyllekøling) ligger dermed over normtallet. Dette skyldes dels at normtallene er for helt nye stald- og ventilationsanlæg, hvilket ikke er tilfældet i de eksisterende stalde. Ventilationsanlæggene i de eksisterende stalde er løbende udskiftet har nyere ventilatorer, men det er ikke de allermindst strømforbrugene typer, idet skift til denne type vil kræve udskiftning af styringsenheder. I de nye stalde vil der blive opsat lavenergiventilation.

Belysningen i de eksisterende stalde er i form af lavenergilysstofrør. Når den eksisterende belysning i de eksisterende staldene går i stykker og skal udskiftes, opsættes der ny energieffektiv belysning i form af LED-rør. I de nye stalde vil der blive opsat LED-belysning.

Det vurderes, at husdyrbrugets el-forbrug ikke er usædvanligt højt og at husdyrbruget forsøger at begrænse energiforbruget og dermed klimapåvirkningen bedst muligt. Det vurderes desuden at husdyrbruget lever dermed op til BAT i forhold til effektiv energiudnyttelse (**BAT afsnit 1.6**).

5.2.3 BAT-Vand (C2)

Vandforbruget og de tiltag der er taget for at reducere det er beskrevet under punkt 3.8.6.

Ifølge en opgørelse af grises vandbehov fra Seges⁸ er drikkevandbehovet for ungsvin (15-45 kg) ca. 4-8 l/dag og for slagtesvin (45-100 kg) ca. 6-10 l/dag. Det giver et vandforbrug et slagtesvin (30-113 kg) på ca. 520-890 liter pr. slagtesvin (under antagelse af en tilvækst på 0,9 kg pr. dag).

Med den forventede produktion på ca. 15.500 slagtesvin (30-113 kg) giver dette et norm drikkevandsforbrug på mellem 8.060 og 13.778 m³ om året. Der til kommer vandforbrug til overbrusning og vask i stalderne. Husdyrbrugets forventede fremtidige vandforbrug på ca. 9.300 m³ pr. år ligger dermed indenfor normen.

Stalde sættes i blød forud for vask og der anvendes højtryksrensere ved vask af stalde og udstyr. Det er vandbesparende drikkenipler i alle stalde. Ved daglig inspektion vil eventuelle lækager på vandventiller og vandledningsnettet blive opsporet og der vil efterfølgende blive igangsat udbedring. Vandforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Det vurderes derfor, at husdyrbrugets vandforbrug ligger på et rimeligt niveau og at der er foretaget de tiltag der er muligt, for at sikre mod et unødvendigt højt vandforbrug. Det vurderes desuden at husdyrbruget lever dermed op til BAT i forhold til effektiv vandudnyttelse (**BAT afsnit 1.4**).

5.2.4 Management (C2)

Der er krav om, at et IE-husdyrbrug har et miljøledelsessystem (**BAT afsnit 1.1**), som skal bidrage til at der er fokus på BAT vedr. management. Der er endnu ikke udarbejdet et miljøledelsessystem for husdyrbruget, men arbejdet vil blive igangsat når denne ansøgning er færdigbehandlet.

⁸ <https://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Foder/Vand/Vandbehov>

Godt landmandskab på husdyrbruget sikres bl.a. gennem dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og fode-ranlæg. Ved daglig inspektion bliver der undersøgt for eventuelle lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Der er 6 ansatte, der hjælper med at varetager driften på ejendommen. Der foreligger ikke uddannelses- og træningsprogrammer, men der deltages i relevante kurser, når der er behov.

Der er udarbejdet en miljøberedskabsplan for husdyrbruget, som opdateres løbende. Beredskabsplanen findes i staldkontoret.

Opbevaring af døde dyr er beskrevet under punkt 3.8.1. Det vurderes at de opbevares på en måde der mindsker emissioner mest muligt.

Husdyrbruget lever dermed op til BAT i forhold til godt landmandskab (**BAT afsnit 1.2**).

5.2.5 Andre områder i BAT-konklusionen

Minimering af emissioner fra spildevand (**BAT afsnit 1.5**) sker ved at undgå at regnvand og forurenende stoffer blandes. Da al husdyrproduktion sker inde i staldene og gyllen håndteres i et lukket system med tætte kanaler, rør og gyllebeholdere, er det begrænset, hvad der er af spildevand fra selve husdyrproduktionen. Mængden af spildevand reduceres ved brug af højtryksrensere ved vask.

Minimering af støjgener (**BAT afsnit 1.7**) sikres ved, at støjende aktiviteter på ejendommen typisk sker i dagtimerne og når det er muligt, for lukkede døre.

Minimering af støvemissioner (**BAT afsnit 1.8**) sikres ved at fodersiloerne er påmonteret støv cykloner, der er overbrusningsanlæg i staldene og arealerne rundt om staldanlægget er befæstede.

Minimering af lugtemissioner (**BAT afsnit 1.9**) sikres ved at staldene holdes rene, gyllen afhentes i lukkede tankbiler til biogasanlæg, gyllebeholderen er teltoverdækket og gylle omrøres kun forud for afhentning. Desuden ligger gyllebeholderen langt væk fra nærmeste nabo (ca. 390 m).

Der er ikke opbevaringsanlæg til fast husdyrgødning på ejendommen (**BAT afsnit 1.10**).

Minimering af ammoniakemissioner fra opbevaring af flydende husdyrgødning (**BAT afsnit 1.11**) sikres ved, at minimere omrøringen af gyllen og ved at der er teltoverdækning på gyllebeholderen.

Forebyggelse af emissioner til jord og vand fra opbevaring af flydende husdyrgødning (**BAT afsnit 1.11**) sikres gennem tilstrækkelig opbevaringskapacitet og ved opbevaring i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, fortank og gyllebeholder. Gyllebeholderen er endvidere omfattet af den 5 årig gyllebeholderkontrol, har gyllealarm og der er etableret beholderbarriere. Endvidere inspiceres gyllebeholderen årligt i forbindelse med bundtømning.

Der sker ikke forarbejdning af husdyrgødning på ejendommen (**BAT afsnit 1.12**).

Udbringning af gylle sker i overensstemmelse med den generelle lovgivning og der leves derved op til BAT for udbringning af husdyrgødning (**BAT afsnit 1.13**).

Beregning af ammoniakemissionen (**BAT afsnit 1.14**) fra hele produktionsprocessen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Der leves op til BAT i forhold til ammoniakemission.

Husdyr- og gødningsproduktionen på ejendommen opgøres årligt i forbindelsen med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet (**BAT afsnit 1.15**).

Der sker minimum årlig registrering af vand-, el- og brændstofforbrug (**BAT afsnit 1.15**). Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte fodermængder.

Der sker ingen monitoring af støv og lugtemissionen (**BAT afsnit 1.15**), idet udgifterne ved måling ikke vurderes proportionale.

6. Konklusion

Som beskrevet i denne rapport overholder husdyrbruget på husdyrbruget Trøjborgvej 30 beskyttelsesniveauerne for lugt samt ammoniak, både med hensyn til kategori 1, 2 og 3 natur og BAT.

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse af produktionen på husdyrbruget Trøjborgvej 30 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

7. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Beliggenhed af nye stalde

Bilag 3: Indretningstegning for stald 3

Bilag 4a: Indretningstegning for nye stalde (hele tegningen)

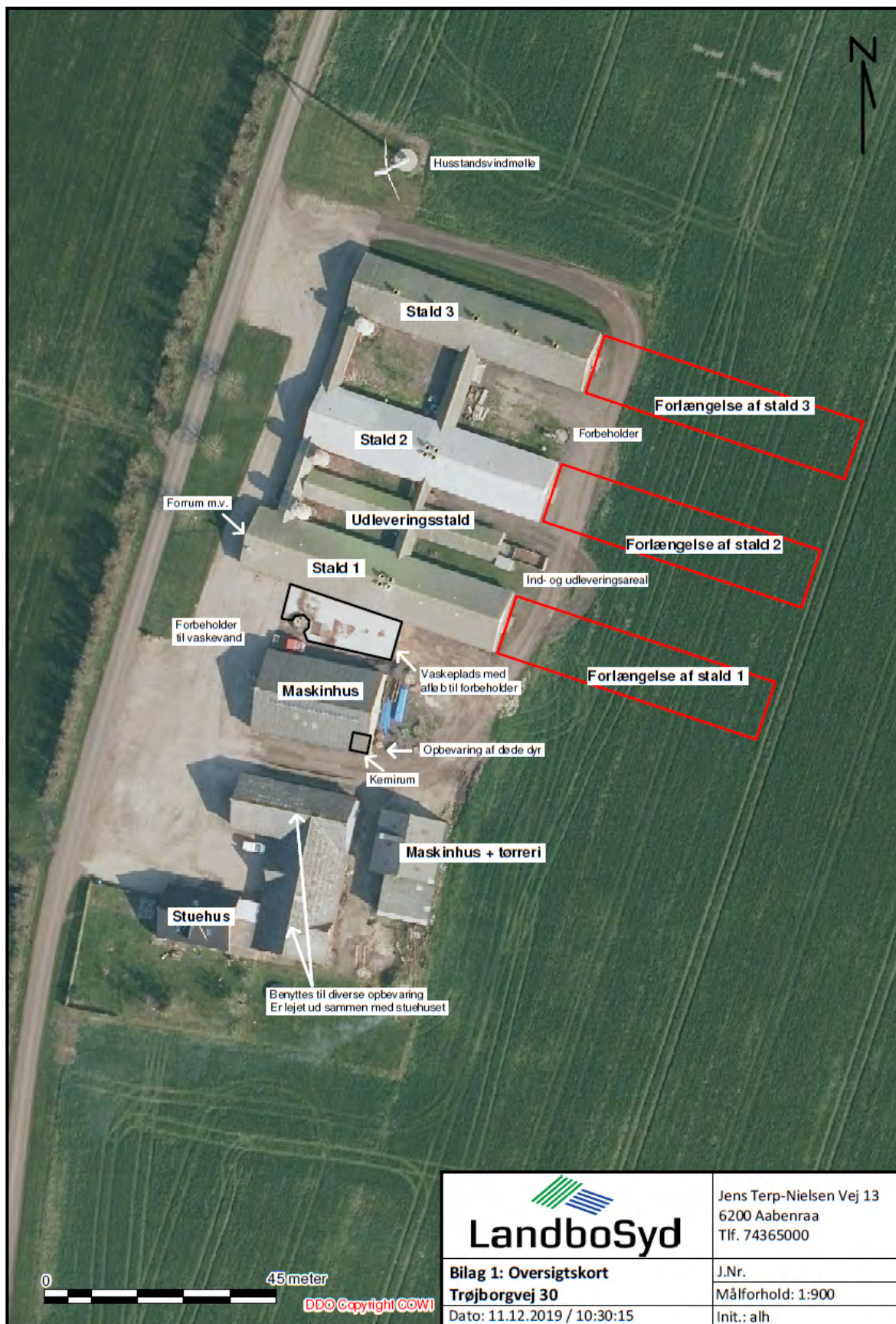
Bilag 4b: Indretningstegning for nye stalde (close up af den nordlige stald)

Bilag 5: Afløbsplan

Bilag 6a: Beregning af gyllekøling

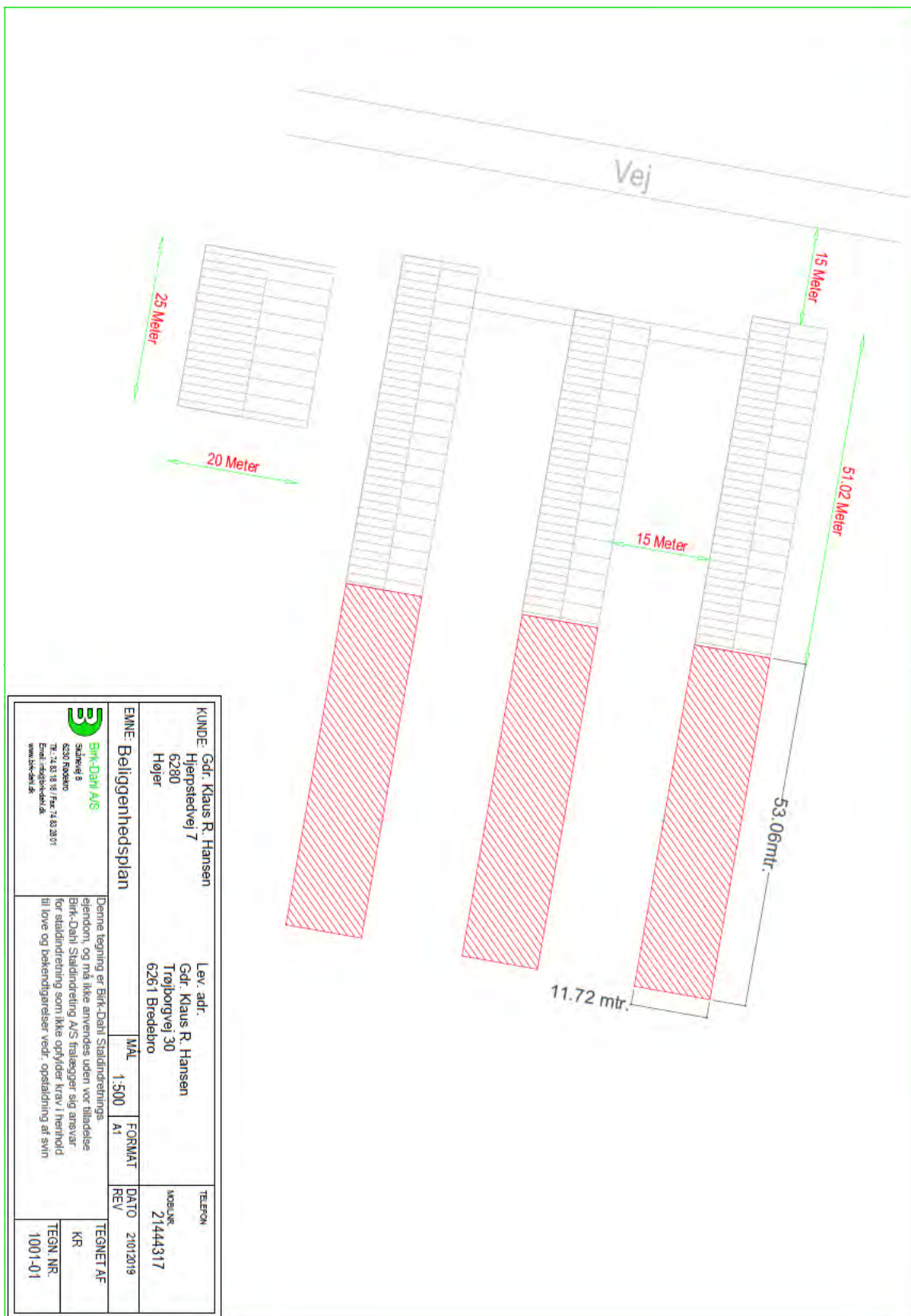
Bilag 6b: Forslag til vilkår om gyllekøling

Bilag 1: Oversigtskort

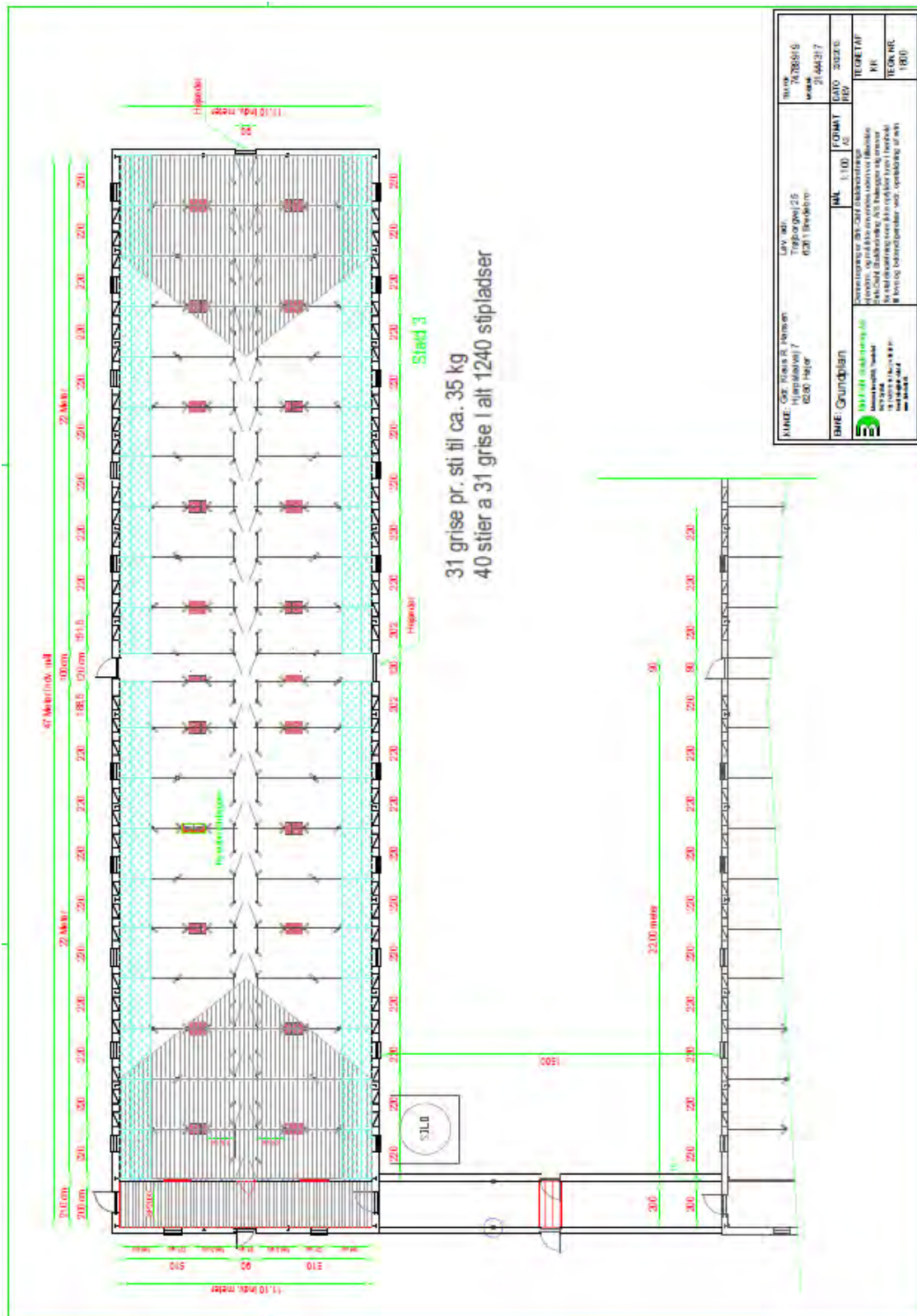

LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforshold: 1:900
Bilag 1: Oversigtskort Trøjborgvej 30	Init.: alh
Dato: 11.12.2019 / 10:30:15	

Bilag 2: Beliggenhed af nye stalde

Bilag 3: Indretningstegning for stald 3 (nord er mod venstre)

Bilag 5: Afløbsplan

Bilag 6a Beregning af gyllekøling

Klaus R. Hansen
Trøjborgvej 30
6261 Bredebro

klimadan

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): **T43213**

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens

Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt. 1.596 m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov. 13,6 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen med miljø kit. (Ammoniak reduktion) 17,4 W/m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip). 13,6 %

Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen. 13,6 %

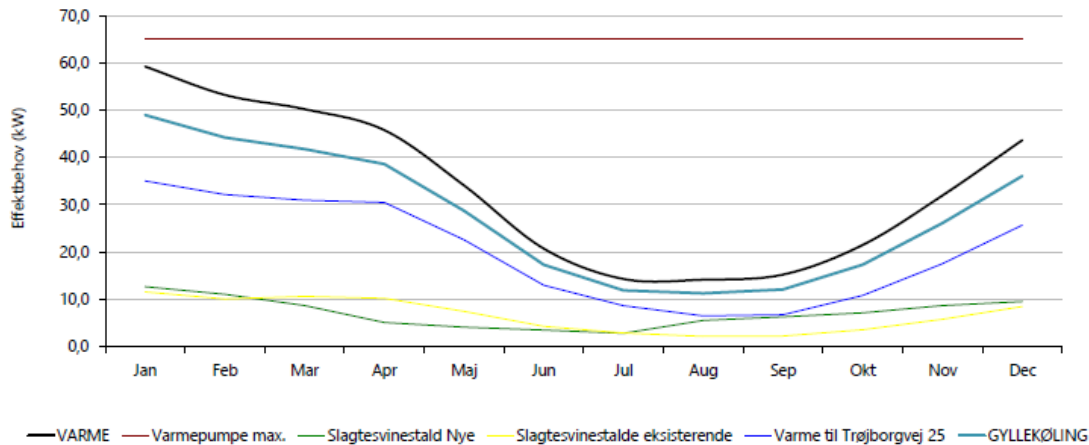
Energifordeling.

		Effektbehov	Energibehov
Slagtesvinestalde eksisterende	-	11,5 kW.	48.000 kWh.
Slagtesvinestald Nye	-	12,6 kW.	60.000 kWh.
Varme til Trøjborgvej 25	-	35,0 kW.	233.300 kWh.
Samlet behov.	-	59,2 kW.	341.300 kWh.

Det samlede energibehov svarer til følgende.

40.153 ltr. Olie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er udført på baggrund af oplysninger fra kunden og erfaringstal fra Klimadan.

12-12-2019
Dato

Søren Jensen
Kontaktperson - Klimadan A/S

Bilag 6b: Forslag til vilkår om gyllekøling

Forslag til vilkår til etablering af gyllekølingsanlæg

1.

Staldanlæggets gyllekanaler, ialt 1596 m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg.

Anlægget skal køle med en effekt på min. 17,4 W/m² for at opnå en ammoniakreduktion på 13,6 %.

Samlet skal køleeffekten være mindst 27,8 kW på staldanlægget. Varmepumpernes kapacitet skal dimensioneres herudfra.

2.

Inden ibrugtagning skal der indsendes en beregning for antal varmepumper og kapacitet samt deres nødvendige driftstid (timer pr. år) for at opnå en ammoniakreduktionsprocent på 13,6 %.

Varmepumperne skal være forsynet med timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjournal og forevises på myndigheden på forlangende.

3.

Der skal monteres en typegodkendt elmåler, der måler varmepumpens elforbrug. Elmåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der som minimum registrerer måneds- og årsforbruget af strøm målt i kWh.

Disse data opbevares i minimum 5 år.

4.

Køleanlægget skal være forsynet med trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage på varmeoptageren stopper anlægget.

Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

5.

Der skal udføres en årlig service på anlægget. Denne service skal udføres af en installatør med køleautorisation.

Anlægget skal i øvrigt vedligeholdes ifølge fabrikantens vejledning herom.